

Največji slovenski dnevnik
 v Zedinjenih državah
 Velja za vse leto ... \$3.50
 Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
 in the United States
 Issued every day except Sundays
 and Legal Holidays
 50,000 Readers

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

NO. 223. — ŠTEV. 223.

NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 22, 1917. — SOBOTA, 22. SEPTEMBRA, 1917.

VOLUME XXV. — LETNIK XXV.

Bernstorffove intrige.

BIVŠI NEMŠKI POSLANIK BERNSTORFF JE VPLIV NA AMERIŠKI KONGRES. — 50 TISOČ DOLARJEV. — DRŽAVNI TAJNIK LANSING JE OBJAVIL BERNSTORFFOVO BRZOJAVKO. — NESRAMNE INTRIGE NEMŠKE DIPLOMACIJE.

Washington, D. C., 21. septembra. — Državni department je pokazal z današnjim razkritjem, da je bil nemški poslanik grof Bernstorff, dokler je bival v Združenih državah, poglaviti zarotnik proti vladi Zdr. držav.

Na zunanje pa je kazal ves čas, da deluje z vsemi močmi na to, da ostaneta Nemčija in Amerika v dobrih prijateljskih odnosih. Lansing je danes razkril največje in najbolj nesramne intrige, katere je mogel sploh napraviti kak diplomat v prijateljski deželi.

Lansing je objavil brzojavko, katero je poslal nemški poslanik grof Bernstorff svoji vladi 22. januarja, tedaj prej, kot pa so bile pretrgane diplomatske zveze z Nemčijo.

Brzojavka se glasi:

— Prosim za dovoljenje, da plačam do 50 tisoč dolarjev, kakor ob prejšnjih prilikah, z namenom, da vplivam na kongres potom organizacije, katera je vam poznana in ki more odvrniti vojno.

V tem času pa bom deloval soglasno s tem.

V gorenjih razmerah je javna uradna nemška izjava v prilog Irske zelo priporočljiva, da se more dobiti podpora tukajšnjega irskega vpliva.

Državni uradniki niso hoteli o tej brzojavki povedati ničesar drugega, kot da so jo dobili v zunanem ministstvu v Berlinu.

Državni department ni hotel izdati imen onih, ki so prejeli kako svoto od nemškega poslanika. Izjavilo pa se je, da se bodo v bližnji bodočnosti izvršili veliki in zelo važni dogodki, kot posledica teh razkritij.

Kaj vlada namerava, se ne more vedeti. Objavilo se je samo toliko, da bo vlada izdala zelo stroge odredbe in bo zaprla mnogo oseb, ki so pomagale sovražniku. Nadaljevala pa bo z objavljanjem še drugih podatkov o nemških intrigah v Združenih državah in drugod.

Vlada mora sedaj izvršiti sledeče dve stvari:

1. — Posvariti nevtralne države po vsem svetu, posebno pa še latinsko Ameriko, da ni več mogoče imeti v svojih mejah zastopnikov nemške vlade, kajti ves nemški diplomatski zbor ne uživa več zaupanja in ne more se mu več dovoljevati imuniteta, kot je to navada in običaj pri zastopnikih prijateljskih držav.

2. — Vlada je že sklenila, da mora biti izdajstvo v deželi enkrat za vselej iztrebljeno in sicer brez vsakega odlašanja.

Predno pa bo pričela vlada preganjati vse prijatelje Nemčije, hoče o postopanju obvestiti narod, katerega pomoč je potrebna.

V bližnji bodočnosti bomo videli, da bodo zvezne oblasti z vso strogostjo postopale z nemškimi agenti in špijoni. Do zdaj je zvezna tajna policija dovoljevala nemškimi intrigantom, da so smeli delovati toliko časa, dokler niso povzročili dejanske škode vladi.

Načrt vlade je bil ta, da se dovoli vsem agentom, da delujejo neovirano, da morejo misliti, da vlada zanje ne ve. Dejstvo pa je, da tajna policija ve za vsakega posebej in ima zapisana vsa imena v svojih knjigah.

Kadar pride dan, ko bo treba poloviti vse nemške špijone in agente, tedaj ne bo ušel niti eden.

Brzojavka je bila znana državnemu departmentu mnogo prej, predno je bil Bernstorff poslan domov. Ravno tako so bile državnemu departmentu znane intrige Boy-Edda in pl. Papena, vendar je vlada zahtevala njun odpoklic še dolgo potem, ko je izvedela za njuno delovanje.

Ameriška armada.

Pershing je pripravljen, da pošlje svoje čete v boj. — Večbanje je končano. — Pričakujejo Petainovega povelja.

Washington, D. C., 21. sept. — Ako bodo Nemci nadaljevali svojo močno ofenzivo proti Francozi, bodo poslani tudi ameriške čete v boj. Generalu Pershingu je prepuščeno, da odloči čas za to. Čaka samo še obvestila francoskega poveljnika generala Petaina.

Avtoritativno se je reklo v vojnem departmentu, da se bodo ameriške čete pričele bojevati, kakor hitro bo sporočil general Petain, da je to potrebno. Mogoče jih bo pozval jutri, mogoče še čez en mesec; toda zadnje Pershingovo poročilo naznanja, da se bodo Amerikanci še pred zimo borili v najvišji meri. Prevzeli bodo del rute, katero drže sedaj Francozi.

Pershing v svojem zadnjem poročilu tudi pravi, da je večbanje končano. Ameriška armada je pripravljena vsak čas, da poseže v boj, kadarkoli se ji naznači. V vojnem departmentu se govori, da se bodo Pershingove poslane rezerve, kakor hitro bodo nove čete zadostno izveščane.

Zadnje Pershingovo poročilo je ovrglo ameriški načrt za armado milijon mož, ki bi se imeli pokazati na bojišču šele prihodnjo pomlad.

Vojni department "iz vojaških virov" ne mara povedati, koliko vojakov ima Pershing na francoskem. Cenzor ne pusti objaviti niti približnega števila. Vojni department pa izjavlja, da bo Nemčija v trenutku, ko poseže v boj ameriške čete, spoznala, kaj pomeni vstop Amerike v vojno.

Zelo značilno izjavo je podalo poveljstvo neke inženirske divizije, da bodo Amerikanci uporabljaljali tekoči ogenj, pline in druge iznajdbe, kadar bodo navalili na Nemce.

Vsaka ameriška armada na francoskem bo imela en polk inženirjev z enim polkovnikom, enim polkovnim poročnikom, tremi stotniki in 38. možmi v glavnem stanu divizije ter šest stotinj s šestimi častniki in 450. možmi za vsako drugo divizijo.

Imeli bodo tudi oddelke za preiskrbovanje vode in bataljon topografskih inženirjev; oddelke za oskrbovanje cest, tri polke za gradnjo cest in razne druge oddelke, ki so v zvezi z oskrbovanjem armade.

Medtem ko ameriška armada pričakuje povelja, da udari na sovražnika, se izdelujejo načrti, da se izolirajo centralne države popolnoma od ostalega sveta. Angliška, francoska in italijanska blokada ter ameriški embargo na izvoz v nevtralne evropske države in skupno pomorsko zavezniško delovanje prisilja v veliki meri na centralne države. V spomlad bodo Nemčija in njene zaveznice v polni meri čutile vso težo teh strogih odredb.

Govori se, da bodo zavezniški poskušali doseči z letali nemške postojanke podmorskih čolnov. Na ta način nameravajo prisliti Nemčijo, da se zaplete s svojo mornarico v boj. Namigljaji na angleške priprave se nabirajo v poročilih, ki naznanjajo, da angleški lovci min delujejo v nemških poljih min.

Pomorski veščaki zatrjujejo, da bi aeroplani z zračnimi torpedi lahko porušili Kielski kanal. Na ta način bi bilo nemškemu vojnemu hrobovju nemogoče ubraniti, četudi ladje ne bi bile uničene. Za to delo bi uporabljali aeroplane največje obsežnosti, da bi mogli nositi veliko množico ton razstreljiva.

Združene države bodo igrale zelo važno vlogo v prihodnjih morskimi operacijah v Severnem morju. Vendar pa vojni department ne dovoli, da bi se smelo javno izjaviti, kak je ameriški načrt za te operacije.

Važna razkritja.

NEMŠKA ŠPIJONKA PRIPOVEDUJE, NA KAK NAČIN JE UPLIVALA NA PREJŠNJEGA RUSKEGA CARJA, DA JE IMENOVAL STUERMERJA SVOJIM MINISTRSKIM PREDSEDNIKOM. — STRAŠNA KORUPCIJA V RUSIJI. — ZAKAJ JE MORAL RAZPUTIN V PROGNA. — ČLOVEKOLJUBNOST VELIKEGA KNEZA NIKOLAJA.

Ko me je naš inteligentni urad poslal, naj prevzamem svojo prvo misijo v ruskem glavnem stanu, sem predlagala, naj odpotujem najprej v Švico, da si zagotovim tam službo neke Rusinje, ki se je bila nastanila v tej deželi. Potem ko sem pojasnila svoje vzroke, mi je dal baron Steinhäuser polnomočje in neomejen kredit ter me poslal izvršiti dano nalogo.

Ko sem se napotila v Bern, Švica, sem se spomnila neke Marije Vasilčeve, v koje žilah se je pretakala carska ruska kri. V nekem gotovem času je bila velika prijateljica prejšnjega carja in po njegovi poroki s prejšnjim carinom je postala dvorna dama slednje, dokler ni postala carina ljubosumna. Marija stoji sedaj pod obtožbo veleizdaje ter bo mogoče že ustreljena, ko bodo dospeli te vrste pred sodnike. To pa zato, ker je dajala pomoč sovražniku Ilezle, Nemčiji.

Bilo je več vzrokov, radi katerih sem obiskala to očarljivo in lepo dvorno damo. Pojasniti hočem, zakaj sem si bila svesta, da si lahko zagotovim njeno službo na naši strani in zakaj sem mislila, da nam bo lahko dosti koristila.

Carina se je tudi kregala z njo radi očite podpore, katero je dajala Marija Vasilčeva bratu carine, velikemu vojvodu iz Hessena. Vsled tega so poslali Marijo v dvor, a ona se je takoj zaljubila v nekega avstrijskega princa, ki je bil istotako oženjen. Iz avstrijskega glavnega mesta pa jo je kralj izgnal na polje, ker je bila preveč živahna celo za najbolj živahnega mesta v Evropi.

Kmalu nato je posvetila svoja čustva enemu svojih rojakov, baronu Lichtensteinu, ki je zavzemal važno mesto v nemški tajni službi. S tem je postala eden naših najbolj odličnih zunanjih agentov v nemški tajni službi in ko se je mudila v Florenci, je ustanovila politični salon, ki je postal glavni stan naše tajne službe v tej deželi. Vse to pa se je vršilo še dolgo pred vojno.

Jaz sem se takoj napotila v Montreux, Švica, kjer sem jo zopet našla za našo službo. Iz Montreux sva odpotovali v Darmstadt, kjer se je vršilo važno zborovanje, in katerega se je vdeležilo šest načelnikov naš tajne službe, nadalje veliki vojvoda iz Hessena, brat carine, princ Henrik, iz Prusije, brat kaiserja in jaz. Takoj po sklepanju te konference sva Marija in jaz odpotovali v Petrograd s številnimi sporčili na prijateljske ruske ministre ter neizopno založeno denarja. Marija je v zvezi s tem vedno pazila, da mu nisem prišla v bližino. Stuermer, ki je postal pozneje ruski ministrski predsednik, ki pa v onem času še ni bil znan ruskemu narodu, je postal reden obiskovalec teh zborovanj in političnih razprav. Glavni predmet moje prve misije je bil, premotriti vse ruske državnike, ki so bili nemške krvi ter uporabiti vse sile, da se jih spravi na visoka mesta v civilni upravi in armadi.

Za tako nlogo sem našemu uradu najprej predlagala ime grofa Witteja, vendar pa ga niso smatrali zanesljivim. To je bila popolnoma napačna sodba s strani mojih predpostavljaj, kajti pozneje mi dogodki so pokazali, da je bil grof Witte eden naših najboljših prijateljev. Delavnost grofa Witteja je bil priveden miru je postala tako očita, da je že hotel naš urad osredotočiti svojo pozornost nanj. Tedaj pa je Witte umrl vspricho zelo čudnih okoliščin.

Vsled tega je postal Stuermer naš zadnje upanje. V onih dneh ni bil tako stalno obkrojen in zavarovan od svojih stricov in drugih sorodnikov, da je bilo sploh nemogoče približati se mu, razven potom Razputinovega upliva na carino ter upliva carine na carja samega.

Jaz se nisem hotela direktno pogajati z Razputinom, temveč le s posredovanjem Vasilčeve. Ona ga je vedno vabila v zavod, katerega je navidez vzdrževala, katerega pa je dejanski vzdrževal naš inteligentni urad, potem mene.

Razven Razputina, njegovih prijateljev ter drugih visokih uradnikov smo imeli skoro pet tisoč Rusov na svoji plačilni listini. Ta načrt si je izmislil von Hollstein v Berlinu. Ti Rusi, katere smo redno plačevali vsaki teden, so govorili v vseh delih Petrograda glede namernih naporov Anglije. Take ljudi smo imeli v sodiščih, hotelih in gledališčih. Naši ljudje so bili posebno delavni ob bregovih Neve, kjer je stal narod revnejših slojev ter čakal na vsakdanji kruh.

Nato smo prizorili več poskusov, da uplívamo na urednike "Novoje Vremje", a še pozneje smo skušali kupiti ta list od lastnikov. Izvedeli pa smo, da ima Anglija ta list pod svojim lastnim uplívom. Konečno pa smo kupili nek časopis, ki je bil razširjen med priprostim narodom. Poklicali smo urednika, moža po imenu Bulace, ki je dobival do onega časa zelo majhno plačo. Kakor hitro je dospel v naš zavod, sem se sestala jaz osebno z njim ter ga povedla v notranjo konferenčno sobo, kjer so se nahajali Stuermer, gospa Stuermer, gospa Suhomlinov, žena tedanjega vojnega ministra, nadalje trije armadni in štirje mornariški častniki. Marija in neka druga o sela, koje imena se ne spominjam.

Po tej konferenci je postal Janov Bulace nominalni lastnik svojega časopisa, ki smo ga je kupili zanj. Uredilo se je tako, da bo dobival Stuermerjeve članke potom Marije ter vodil ostro kampanjo v prid politiki separatnega miru z Rusijo. V onih dneh ni bil še Stuermer ministrski predsednik. Bil je le podtajnik v znanjem ministrstvu.

Nekaj časa smo delali z velikim uspehom. Nenadna smrt grofa Witteja je imela čudovit učinek na nekatere ljudi. Več članov Dume se je vedno pritoževalo nad navzočnostjo Marije v Petrogradu in vsaki dan so postajale naše težave številnejše. Konečno in potem ko smo porabili skoro en milijon mark, se nam je posrečilo napotiti potom Razputina in carine, da je imenoval Stuermerja ruskim ministrskim predsednikom. To je bila velika zmaga za našo nemško domovino. Še pozneje se nam je posrečilo doseči menovanje Protopopova za mesto podtajnika v zunanjem ministrstvu. Po tem času je vedel naš berlinski urad že vnaprej za vse vojaške in politične načrte v Rusiji ter več kot katerikoli izmed zaveznikov Rusije. Vse je šlo sijajno, in jaz sem že resno mislila na to, da se osebno predstvim našemu uradu, — ko se je izvršilo ekaj strašnega.

Nekaj dne sem se napotila iz Marijinega zavoda v urad Janova (Nadaljevanje na 2. strani).

Odgovor Avstrije.

AVSTRIJA IN NEMČIJA STA DELOMA ZADOVOLJNI Z PAPEŽEVIMI PREDLOGI. — CESAR KAROL SE JE ZAVZEL ZA MEDNARODNO RAZSODIŠČE. — SPLOŠNA RAZOROŽENJE IN PROSTOST NA MORJU. — STARE FRAZE. — ODGOVOR NEMČIJE JE SILNO KRATEK.

Po dolgem času sta Avstrija in Nemčija vseeno odgovorili na papeževoto noto. Kot so bili že vsi prej prepričani, se noti, če že ne popolnoma, že vsaj deloma strinjata z njegovimi predlogi.

Včeraj je dospela iz Amsterdama brzojavka, ki vsebuje besedilo nemškega in avstrijskega odgovora.

Avstrijski cesar Karol odgovarja direktno papežu in pravi, da je globoko ginja vsled njegovih predlogov, katere je poslal vsem bojujočim se. Cesar pripozna papežev prizadevanje in pristavlja, da je bil edini namen njegove poslanice napraviti mir med vojskujočimi se.

Med drugim pravi:

— S hvaležnim srcem sprejemamo nov dar Vaše očetovske skrbnosti, katere so deležni brez razlike vsi narodi. Iz globine svojega srca pozdravljamo ginja opomin, katerega je Vaša Svetost naslovila vsem vladam bojujočih se narodov.

Karel pravi, da je vedno smatral papeža kot najuglednejšo osebnost, ki je ustvarjena za posredovaleca, za osebnost, ki ima zmoglost in prilike posredovati ter svetovati na tak način, da se bo končno vseeno našla pot, ki bo privela narode k miru in lepši bodočnosti.

Karel pravi, da je vse od onega časa, ko je zasedel avstrijski prestol, neprestano prizadeval doseči prejkonega mir, ki bi bil največji blagoslov za vse narode.

Ko je cesar Karel sklical po treh letih avstrijski parlament, je v svojem prestolnem govoru jasno povedal, da se zavzema za mir in da smatra kot svojo največjo ulogo, ustvariti narodom v dvojni monarhiji lepšo bodočnost.

To je naglaševal avstrijski cesar v vsakem svojem govoru, v tem je izraženo vse njegovo hrepenenje in tega se tičejo vse njegove želje.

Avstrijski cesar se popolnoma strinja s papeževimi predlogi. On zahteva razoroženje in prostost na morju. — On želi, da bi se začela pogajanja v najkrajšem času in da bi bil konec teh pogajanj v blagor in dobrobit vsemu človeštvu.

Cesar pravi, da so papeževi predlogi najbolj pripravna baza za sklepanje miru. Končno prosi cesar Boga, naj blagoslovi papeževoto mirovno delovanje.

Odgovor Nemčije je kratek ter v vsem podoben odgovoru Avstrije. Značilno je, da ni naslovljen naravnost papežu pač pa njegovemu tajniku.

Stavka v ladjedelnih

Washington, D. C., 21. septembra. — Odvetnik Galvin McNab v San Francisco je bil danes imenovan za posebnega zastopnika zvezne parobrodne komisije.

Odvetnikova naloga je, voditi posredovalna pogajanja v stavki delavcev v ladjedelnih na pacifiški obali. McNab je bil imenovan za vladnega zastopnika, potem ko so prišla poročila, da pod sedanjimi razmerami ne bo prišlo do sporazuma med delavci in podjetniki.

Predsednik parobrodne komisije, Edward N. Hurley je danes telefonično konferiral iz Seattle, Wash. s podjetniki in voditelji stavke.

Vlada tako dolgo ne bo dejansko posegla v stavko, dokler ne pride v San Francisco posebna vladna komisija, ki bo razmere preiskala. Delavski tajnik William W. Wilson je predsednik te komisije.

Med tem pa se je danes že govorilo o korakih, katere bo morebiti vlada vkrenila.

San Francisco, Cal., 21. septembra. — Pogajanja, ki imajo namen dovesti do sprave med stavkujočimi železnimi delavci, katerih je 25 tisoč in lastniki ladjedelnih na pacifiški obali, so prišla na mrtvo točko.

Seja, ki je trajala vso noč, ni prinesla nikakega uspeha. Pravi, da so podjetniki pripravljene takoj povisati plačo za 12 in pol centa, ako se delavci takoj vrnejo na delo in prepustijo rešitev drugih zahtev razsodišču.

Pošiljateljem denarja.

Kakor že znano, ne sprejemamo več denarja za izplačila v Avstriji, Ogrski in Nemčiji.

Lahko pa vedno še izposlujemo izplačila vojnim ujetnikom in drugim v Rusiji, Italiji in Franciji, kakor tudi onim ljudem na Primorskem, kateri bivajo v krajih, ki so zasedeni po laiki armadi.

Kadar pošljete denar, priložite tudi dopisnico ali pismo vojnega ujetnika, ker nam s tem pomagata sestaviti pravilni naslov.

TVRDKA FRANK SAKEN
 in Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zapadno bojišče.

London, Anglija, 21. septembra. — Natančnejša poročila o večerajšnjih bojih potrjujejo naše velike uspehe. Proti večeru smo s krajevnimi napadi v bližini Tower in Langenmarka očistili večje število trdnih nemških postojank ter smo dokončali z zavzetjem obeh postojank ki so bile v našem načrtu.

Dognalo se je, da je imel sovražnik pri protinapadih, katerih je bilo mnogo, izvanredno velike izgube.

Proti koncu dneva smo prejeli svari, da se sovražnik pripravljaja v močnih oddelkih na napad. V vsakem slučaju smo razbili nemške čete, ki so skušale približati se našim vrstam.

Z opetovanimi ljutimi protinapadi so si Nemci povzročili le še večje izgube. Pri tem pa niso zavzeli nobene postojanke.

Vsled bojev po dnevu izmučeni. Nemci ponoči niso več vpirajali protinapadov in naše čete so mogle neovirano utrditi novo pridobljeno ozemlje.

Danes smo vjeli 2000 Nemcev. Naše izgube so bile majhne. Paris, Francija, 21. septembra. — Z lahkoto smo odbili nemški napad severno od Vauxation, v okraju Cerny ter na verdunski fronti blizu Bethincourt in Lamorville.

V Champagne so se posebno pri hrebovitih krajih vršili vroči artilerijski boji. S strojnimi puškami smo odbili sovražni napad na Mont Haut še predno je mogel sovražnik dospeti do naših vrst. Nemci so imeli težke izgube.

Ne več šifriranih poročil.
 "Frankfurter Zeitung" piše, da je ameriška vlada naročila šifrenemu poslaniku v Carigradu, ki zastopa ameriške interese v Turčiji, da naj preneha s pošiljanjem šifriranih poročil v Ameriko.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list na Ameriko	Za celo leto za mesto New York	\$3.00
In Canada	Za pol leta za mesto New York	3.00
Za pol leta	Za četrt leta za mesto New York	1.50
Za četrt leta	Za tuzemstvo za celo leto	6.00

"GLAS NARODA" tiskava vsak dan izvenredni nedelji in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays.

Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagoviti pošilja po — Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prošimo, da se nam tudi prejšnje bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljankam naredite ta naslov:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St.

New York City.

Telefon: 2576 Cortlandt.

**Nemčija se mora odpo-
vedati Belgiji.**

—000—

V Nemčiji se ni končan boj med Vsenemci in liberalci. Čitali smo o kanclerju Michaelisu, ki je sprejel deputacijo Flameev, katere so napotili, naj zahtevajo neodvisnost onega dela Belgije.

Rekel jim je, da bo vlada prav gotovo razmišljala in razpravljala o njih ambicijah.

To pomeni, da so, ali zmagali Vsenemci v nemški vladnih krogih, ali pa, da se je priredilo belgijsko vprašanje tako, da bo služilo kot zastava v mirovni pogajanjih. Na taki podlagi ne bo nikakih mirovni pogajanj, razen če se porazi zavezniške in z njimi tudi Ameriko.

Belgija ni kos osvojenega ozemlja, katero bi se lahko vrglo na tehtnico mirovni razpravljanj.

Belgija je Nioba med narodi, poslana in razposeljena žrtve celega evropskega militarističnega sistema.

Prvi, naprimer, dokaz, da je zavzel nemški narod nekoliko kontrole nad nemškimi zadevami, je smatrati opustitev vsakega poskusa, da bi se nemški narod okoristil z napadom na belgijski narod.

To pa ni nikaka zadeva diplomatskih pogajanj. To je edina stvar — moralnosti.

Ni ga imperijalizma, ki bi se dal primerjati z imperijalizmom, kateri se hoče hraniti z izmozganim belgijskim narodom.

Za nemško vlado je brezpomembno govoriti o teritorialnih ambicijah njenih sovražnikov, dokler se končno in odločno ne odpove vsaki teritorialni osvojitvi v Belgiji, najbolj nesrečni izmed evropskih dežel, zapletenih v vojno.

—000—

Italijanska ofenziva.

—000—

Italijanska armada je dosegla tekom zadnjega meseca precejšnje uspehe tako glede dosege ciljev Italije kot glede pomoči, ki jo je nudila zaveznikom.

Vsled bojev v goratih pokrajinah, ki predstavljajo največje težkoče tako glede gibanja čet kot glede transportacije, so italijanske armade pod poveljstvom generala Cadorne zavzele nezavzetno avstrijsko postojanko na gori Sabotinu. vsled česar se je premaknila njih črta preko Soče.

Padee gore sv. Gabrijela znači precejšen vojaški uspeh, kajti s tem je bilo italijanskemu poveljniku mogoče postaviti svojo artilerijo v višini 2.100 čevljev, proti kateri artilerijski poziciji so se izjalovili ponovni avstrijski protinaskoki.

Zavzetje gore sv. Gabrijela je tudi odprlo pot proti Ljubljani, ki leži le štirideset milj vstran po primeroma ravnam ozemlju.

V avstrijskih rokah je ostala le še gora sv. Danijela in sicer kot zadnja iz cele serije močno utrjenih avstrijskih gorskih postojank, na katere se je avstrijski generalni štab zanašal kot na glavne obrambe one sekcije vojnega pozorišča.

Sredi obilnega dela, ki ga je imel italijanski generalni štab vsprilo te ofenzive, je vendar našel časa in virov za manjše operacije v Albaniji, s katerimi se je hotelo pospešiti splošne operacije zaveznikov na Balkanu.

Močna ofenziva Cadorne je proizvedla značilne rezultate na vseh vojnih pozoriščih. V času, ko se je kritiziral angleškega generala Haiga radi njegovih malenkostnih uspehov na zapadni fronti, so bili Rusi izpostavljeni energični ofenzivi od strani Nemcev in angleške kampanja v Jeruzalemu je kazala vse znake omahovanja.

Cadorna je dosegel, da se je odpoklicalo avstrijske čete z rumunske in gališke meje, vsled česar so bili Avstrijci prisiljeni poklicati na pomoč Nemce in Turke, ki naj bi stopili na njih izpraznjene postojanke.

Razen moralnega učinka se je tudi olajšalo pritisk na rumunsko in rusko fronto, vsled česar se je ojačilo celo pozicijo zaveznikov na Balkanu.

Nadaljevanje italijanske ofenzive je v nadaljnjem odvisno od važnega vprašanja dobav.

Italijanska vlada je sporočila v Washington, London

in Pariz jasen migljaj, da potrebuje dobav in sicer nujno, če se hoče z zavezniške strani, da nadaljuje Italija s svojo ofenzivo.

Glavno svojo pozornost pa obrača Italija na Ameriko, od katere pričakuje največ kajti to je edina dežela med zaveznicami, ki je še v neomejeni posesti vseh sil in virov, ki so potrebni za nadaljevanje vojne.

(Iz članka pa je tudi na jasen način razvidno, da je vsak nadaljnji uspeh Italijanov odvisen od pomoči, ki jo bo dala Amerika Italiji. Dosedaj so bili v Združenih državah precej skeptični glede italijanske vojne sile, a je mogoče, da so se nazori v zadnjem času izpremenili. Opom. ured.)

—000—

Zottijevem listu, ki oblastno laže, da je največji slovenski list v Ameriki, uljudno naznanjamo, da ima Glas Naroda samo na St. Clair Ave. v Clevelandu več naročnikov, kot jih ima Zottijev žurnal v celi Ameriki.

Če se hoče izdajalec "Slovenskega Naroda" prepričati o tej naši trditvi, naj pride v naše upravništvo.

Dopisi.

—000—

Kane, Pa.

Iz angleškega lista smo posneli sledečo novico o žalostni usodi našega rojaka:

Dne 10. septembra so nabirali robid našli v gozdni truplo Jakoba Zadnika. Razbita glava pričala, da ga je morilec zbil na tla z močnim udarcem s kako težko stvarjo. Nato mu je se poglaval skozi glavo kroglo, kar je moralo povzročiti takojšnjo smrt.

Zadnik je okoli 6. septembra prišel v Kane iz St. Mary's. V noči omenjenega dne je prenočeval v New Fleming hotelu, katerega lastnik Lawler je Zadnika takoj identifikiral.

Dasiravno mora Zadnik imeti v mestu več znanecv, vendar nikdo ne pove, da bi ga bil videl med časom, ko je prišel iz Kane, in dnevom, ko je bil umorjen.

Koronerjeva preiskava je dosegla, da je Zadnik prišel iz St. Mary's, kjer je vložil na tamokšnje banko \$30; prej pa je imel že vloženo svoto \$600.

Ko je Zadnik z opoldanskim vlakom prišel v Dahogo, je takoj šel vprašat za delo, ker pa ni bilo "bossa", je nameraval se enkrat vprašati prihodnje jutro.

V Dahogu je ostal njegov kovčeg, v katerem se nahajala več pisem njegove žene iz domovine, več izkaznic za poslani denar itd.

Do petka se ne ve, kod je hodil Zadnik. Tega dne pa ga je zjutraj videl Emory Allard, ki je z nečim tovarišem šel proti gozdu v smeri Kane Rocks, kjer je bilo v pondeljek najdeno njegovo truplo. Allard pravi, da ne ve, kdo bi bil Zadnikov spremljevalec na njegovi zadnji poti.

Nekateri tukajšnji ljudje pravijo, da je Zadnik delal v kampi Novosela ob cesti pri North Kane.

Kakor se je dogajalo, je Zadnik, predno je prišel v Kane, delal v St. Mary's, potem pa je v Kane hotel delati pri nekem gozdarskem kontraktornju. Pravijo tudi, da je začetkom tedna delal pri American Window Glass Co.

Člani koronerjeve komisije so tudi trije Slovenci iz James City, ki so v umorjenem spoznali rojaka Zadnika.

James City, Pa.

Pokojni Jakob Zadnik je bil doma iz Trnovca na Kranskem. Porocil je bil dvakrat. Zadnja njegova žena je bila iz Gorenjake jezera pri Cerklju. Če se ne motim, ima v starem kraju pet otrok in ženo. Pokojni je svoječasno delal tudi v James City, zato smo ga sli pogledat. Težko ga je bilo mogoče spoznati, ker je bil po obrazu močno razmesaren. Moral je imeti z močnim hud boji, predno je bil vstreljen. Ne vem, ako ima v Ameriki kaj sorodnikov. Josip Škerl.

Vestaburg, Pa.

Naznanim rojakom, kako je tukaj. Z delom gre bolj počasi, ker se ne dela vsak dan. Zato ne svetujem sem hoditi, ker jih je že več prišlo, pa so žli zopet drugam kruha iskat. Kadar se okreni na bolje, bom pravočasno naznanil.

J. Mušič.**De Pue, Ill.**

Vsak dan prebiram Vaš cenjeni list in kar me najbolj zanima, so dopisi.

Kar se tiče tukajšnjih razmer, se dela s polno paro. Tudi dejavci primanjkuje, posebno se zdaj, ko jih stric Sam potrebuje. A s tem nikogar ne vabim, da bi sem kaj prišel, ker če hoče kaj zaslužiti, mora za delo popeljati na "farmo", katere dolo pa je za

človeka škodljivo. Če pa katerega veseli, pa naj sam pride pogledat.

Danes, 19. sept., jih je odšlo iz De Pue precej k vojakom; med njimi so štiri slovenski fantje po imenu Frank ile in Anton Jeruman imena drugih dveh pa sem pozabil. Voščim jim veselo svideanje. Na dan poslovitve je bila prirejena parada, pri kateri se je videlo tudi dosti solzlih oči.

Naročnik.**Detroit, Mich.**

Sieer je že nekoliko pozno, toda ne morem si kaj, da bi ne opisal krasne voznje v Cleveland, O., na drugi koncert ZJPD.

Kakor naravnili ob vročem poletju, tako smo hiteli tukajšnji Slovenci, 50 po številu, vsak s svojo priljago, v soboto dne 1. sept. na Elizabeth St., kjer nas je čakala posebna poulična kara, da nas popelje prvi v zgodovini v največje slovensko metropolo, v ljubljeno nam Cleveland. Točno ob poludne je bila kara napolnjena s peveci in drugimi Slovenci in deset minut pozneje smo odšli proti Clevelandu. V lepo ozaljšani kari z napisom, spredaj in zadaj, "Slovensko pevsko društvo Ljubljanski Vrh", drdeli smo proti namenjenemu cilju.

Vožnja je bila lepa, ker peljali smo se skozi nekaj velikih mest, kot je Toledo, Sandusky in Lorain. Prepevali smo razne slovenske pesmi, uganjali raznovrstne poštnice šale in nenekrat smo bili v Lorainu, kjer smo skozi slovensko naselbino peli "Slovani, na dan!"

Zvečer ob 7. uri smo srečno dospeli v Cleveland, navržiti krasne narave, katere se vidi med potjo. Na levi strani jezero, na desni pa krasne farme, vinogradi, pašniki in gozdi, tako da je človek kar očaran! Kakor rečeno, ob sedmi smo se pripeljali na Public Square, ali kakor pravijo tamkajšnji Slovenci, na "zeleni trg". Od tam smo vzeli St. Clair karo in nenekrat smo se znašli v drugi Ljubljani. Kamor si se obrnil, sam Slovence, pozdravljanja, stiskanje rok, celo poljubavanja ni bilo konca ne kraja. Do dna srca smo bili ginjeni, ko sem se sešel s svojimi prijatelji sošolci, s katerimi se nisimo videli že po deset do petnajst let. Pomislite si, kakih trideset sošolcev nas je bilo, vsi navdušeni z slovensko pesem in našli smo se v slovenski pesmi, pomislite mojo radost!

Kar se tiče koncerta in drugih prireditvev, ne bom omenjal, ker to so stori drugi že prej, omenim le to, da ko sta gg. Primož Kogoj in Ivan Zorman pela, videl sem za odrom objokane oči pevcev, ki so čakali za nastop. Ta točka je bila nekaj krasnega, da lahko še enkrat s ponosom rečemo: Jaz sem Sloven z dušo in s telom, ker imamo med seboj take pevce-umetnike! Sploh pa je bila cela prireditev veličastna in vsu temu so "krivi" clevelandski Slovenci, ker take postrožbe in gostoljubnosti nisem še videl v svojem življenju.

Kakor sem že prej omenil, bilo je poleg koncerta še nekaj drugega, seveda ne za vse pevce, pač pa le za nekatere. Zbralo se nas je 31 po številu samih znanecv, sošolcev Vrhančanov, pri g. John Grdini. Sklenili smo, da se damo slikati, kar kaj takega se v Ameriki ne bo več pripetilo. Slikali smo se in na sredi smo imeli staro mater gospo Vihetličovo. Po slikanju smo se vrnili nazaj k g. J. Grdini, kjer so jevrjale prva vrstna miza. Bratje, pri-

mo za čase, trčimo, da zavrnemo!" se je razleglo po prostori g. Grdina. Slišali smo izvrstne govornike, kot je Ciril Kunstel, Janez Gabrošek in Frank Susman iz Forest City. Tudi moja malenkost se je spravila na govorniško tribuno in po končanem govoru mi je rekel hudomušne, da "bitam" Billy Sundaya, tako sem mahal z rokami.

Mnogo nas je bilo in pogrešali smo jih mnogo, spominjali smo se ostalih prijateljev po Ameriki in v tužni stari domovini in v največjejši urici kanila mi je grenka solza na lice ob pogledu na moje prijatelje in prijateljice, ker manjkalo je mojih petih bratov: Mihael in Franc sta padla kot žrtvi nesramnega imperijalizma, za Antona pa ne vem, kje je, dva brata in sestra se pa nahajata v Waukeganu, Ill. Teh mi je manjkalo in dopolnjeno bi bilo moje veselje. Res, bilo je ta dan nekaj izvanrednega in čudil se nam je marsikdo, da smo rojaki iz enega kraja tako složni kot bi bili bratje.

Žal, da je prehitro prišel čas in ločili smo se. Mogoče se ne bomo več vsi skupaj videli, ker nekaj jih je že poklicanih k vojakom. Krasni so bili dnevi in nikdar jih ne bom pozabil, posebno pa postrožljivosti in bogato obložene mize pri grd. Mary Kunstel. Vrnili smo se vsak na svoje delo in pripravljamo se že za tretji koncert v New Yorku, kjer hočemo zopet pokazati, kaj znamo. Vsakega Slovenca in Slovenke, kdor je zmožen za potje, pa naj bo geslo: "Sem pevec in peti mi je vse na svetu!" in doživeli bomo še mnogo veselih uric.

Pavel Bartel.**Premeščenje piramide.**

Eno najbolj čudnih in težkih inženirskih nalog nalog, kar se jih je kdaj poskušilo, se namerava vzporediti in izvršiti s premeščenjem granitne piramide, katero so postavili pred štiridesetimi leti na vrhuncu Sherman prelaza v Rocky Mountains. Te piramide hočejo premestiti pet milj daleč ter jo postaviti zopet na svoje mesto. Visoka je šestdeset čevljev in obsega šestdeset kvadratnih čevljev ob temelju. Da jo postavijo na novo mesto, je treba piramide podreti kamen za kamenom ter jo zopet sestaviti.

Piramide zavzema prav posebno vrsto med spomeniki. Stoji namreč na eni najbolj vzvišenih točk, kar jih je bilo kdaj izbranih v tak namen, namreč nekako 8 tisoč čevljev nad morsk gladino, ter ima namen proslavljati imena Oliverja in Oakes Amers. To je mež, vsled kojih gradilnega genija je bilo mogoče speljati prvo železnico preko skalnatega gorovja.

Spomenik se nahaja na mestu, kjer je prej ta črta križala hribovsko kontinenta. Vsled izpremembe v črti, potom katere so znanjšali padee in tudi skrajšali črto samo, je prišla piramida nekako pet milj na desno stran od železniške proge. Vsled tega so zdaj sklenili, da se premesti spomenik na bolj odlično mesto v bližini sedanjice železniške črte, da ga bodo lahko videli ljudje z železnice. Ko so položili prve železniške tračnice preko Sherman prelaza, so smatrali to delo kot za eno izmed čudežev sveta.

V istem času, ko se pričinja s premestitvijo tega spomenika, koplejo inženirji drug prekop pod gorami, na katerih leži Sherman prelaz; s tem prekopom bodo zgradili prvo dvotirno železnico preko skalnega gorovja. Ta železnica bo predstavljala največji neopetragani kos dvotirne železnice na svetu.

Costa Rica prelomi z Nemčijo.
San Jose, Costa Rica, 21. sept. Vlada države Costa Rica v Srednji Ameriki je danes prekinila diplomatske zveze z Nemčijo. Izročili so potne listine diplomatskim in konzularnim zastopnikom Nemčije, poslaniki in konzuli Costa Rica v Nemčiji pa so bili odpoklicani. Narod in časopisi odobravajo postopanje vlade.

Laško bojišče.
Rim, talija, 21. septembra. V dolini Grove severno-zapadno od Trenta je večeraj zjutraj sovražnik naskočil eno naših prednjih postojank; pognali pa smo ga nazaj z velikimi izgubami.

V dolini Cordevole smo večeraj videli v sovražne sile, pa smo se zaradi hudoga bombardiranja morali umakniti.

Važna razkritja.

(Nadaljevanje s 1. strani).

Bulaceva, ko so namkrat skočili name štirje možje, ki so me oropali vsega ter mi vzeli celo vrhno suknjo. V moji ročni torbici je bilo več spisov, katere sem nesla našemu uredniku. Imeli smo neki gotovo dokument, za katerega smo izdali veliko svoto in kojega namen je bil uničiti karijero Miljukova v ruski politiki. Ta dokument naj bi se objavilo drugi dan v listu. Razventega smo imeli štiri članke, katere je pisal Stuermer, ki je bil tedaj že ministrski predsednik in v katerih se je napadalo nastop Anglije v vojni. Takozvani roparji so mi vzeli vse te dokumente.

Ko sem se vrnila v zavod Marije sem našla, da je odšla za oni dan. Kljub temu pa nisem smela izgubljati nobenega časa. Pustila sem sporočila pri enem izmed službnikov tako, da je Marija lahko razumela ter mi sledila. Hitro sem spravila svoje reči skupaj in se v isti oči sem bila na poti proti domovini, kajti zarota Marije Vasilčkove, se je izjalovila, a seveda le za kratek čas.

Kot smo pričakovali, je prihodnji dan urednik Bulacev vse izpovedal. Naši roparji pa so bili štirje mladi člani Dume. Proti nam so imeli dalekosežne dokaze. Pojavil se je seveda velik politični škandal in Duma je dvignila mogočen hrup. Izvedelo se je, da je Stuermer prijatelj Nemčije. Marija je bila aretirana, a čez tri dni izpuščena vsled uplivanja Razputina in Stuermerja. Cela stvar pa se je polegla, še predno sem dospela v Berlin.

Bila sem žalostna, da nisem mogla ostati tam kjer sem bila. Kljub temu pa sem se zopet vrnila v rusko glavno mesto. Ves ta čas se je domnevalo, da sem žena Rusa. Potovala sem vedno v Rusijo skozi Švedsko, z Švedske do domovine sem bila Nemka, iz Švedske v Rusijo pa sem bila žena Rusa ter imela pri sebi vedno "soproga", ki me je spremljal.

Tri tedne po tej aferi sem se vrnila v Petrograd ter se še enkrat sestala z Marijo Vasilčkovo. Njej ni bilo dosti mar, kaj so mislili o njej člani Dume, kajti sedaj je imela zagotovljeno podporo carja samega.

Naše stalne zarote pa se že vzdružile smil in delavnost od strani par mladih članov carske družine. Nekega dne smo izvedeli, da so imeli soročniki carja posvetovanje, na katerem se je sklenilo zahtevati od carja, naj se loči od svoje nemške soproge. To je bila za nas zelo slaba novica, in treba je bilo nekaj ukreniti. Morali smo vzporediti akcijo ter se pri tem prav nič ozirati na to, kako drzna je. Nato smo slišali, da je imenovala Duma komitej, ki naj bi se sestala s člani carske rodbine v namenu, da se izdela osnovni načrt za ustavno vlado v Rusiji. Duma pa je tudi imenovala drug komitej, kojega naloga je bila opazovati zavod Vasilčkove.

Vsi naši načerti so bili že izgotovljeni, ko se je v neki noči vporizilo od strani komiteja Dume pogovor na zavod Vasilčkove. Marija je bila zopet aretirana, a jaz sem ušla, ker sem igrala ulogo ene izmed njenih služkinj. Po tem dogodku je postal zame Petrograd prevarno mesto, da bi se še nadalje mudila tam. Iz listin, katere je bil zajel komitej Dume, se je spoznalo, da je bilo veliko število visokih ruskih uradnikov na naši strani in posledica tega je je bila, da je dal ruski veliki knez Nikolaj usmrtiti nič manj kot 80 Rusov, možkih in žensk, med katerimi jih je bilo par, ki so zavzemali visoka mesta v javnem življenju.

Posledica teh razkritij je bila tudi ta, da je moral iti menih Razputin v prognanstvo. Veliki knez Nikolaj bi bil dati tudi njega usmrtiti, če bi ne bilo carine, ki ga je poslala v prognanstvo, da reši njegovo glavo, kajti carina je dobro vedela, kaka usoda čaka meniha iz rok razjarjenega velikega kneza.

Razputin pa se je umaknil v ozadje le za dva meseca, nakar se ga je zopet poklicalo v glavno mesto, dočim se je poslalo velikega kneza Nikolaja na kavkaško fronto. To se je seveda zgodilo vsled neposrednega uplivanja carine na carja.

IŠČE SE
50 mož za žitnico, stalno delo; \$18 na teden. Vprašajte v nedeljo ali pondeljek ob 6. uri
Geo. A. Glurovich,
trgovina, — 517 W. 42. St.
New York, N. Y.

**ZDAJ SE POČUTI
ŽE DOBRO.****TAKO TRDI ON SAM.**

Eden naših rojakov piše, da ni nikdar vrjel, da zamore imeti popolno zdravljenje **REMO PROTIPROTINSKO ZDRAVILLO** tak čudovit učinek; torej kaj piše:

"Jaz sem skušal to in od takrat, ko sem ja poskusil, sem najboljši oglašatelj tega čudovitega zdravila, ker odkar sem prepričan, da je edino uspešno zdravilo za protin, bolečine na straneh, v križu, ohromelosti, bolečine v bokih, itd., itd."

Ena steklenica **REMO** je \$1.00, tri steklenice \$2.80, šest steklenic popolno zdravljenje je \$5.00 s poštnino vred. Pošljite svoje naročilo na sledeči naslov:

CROWN PHARMACY

2812 E. 79th St., E.

CLEVELAND, OHIO.Seveda, smete nam zaupati kakršnokoli težavo. **PIŠITE.****Argentina bo šla v boj.**

Diplomati so prepričani, da bo Argentina napovedala vojno. — Odločen sklep odložen na jutri. — Armada bo šla v Evropo.

Buenos Aires, Argentina, 21. septembra. — Poslanska zbornica je danes odložila razpravo o krizi z Nemčijo na jutri. Odloženje se je izvršilo potem, ko je zunanji minister Pueyrredon izjavil, da je vlada prejela nove informacije, katere bo jutri mogel predložiti kongresu.

Po popoldanski ministrski seji se je naznanilo, da namerava vlada strogo nastopiti proti Nemčiji vsled novih dogodkov.

Nek višji državni uradnik se je izrazil, da bo Argentina najbrže takoj napovedala Nemčiji vojno, kar bo imelo za posledico, da bodo poslani čete v Evropo.

V mirnem času ima Argentina 24 tisoč moč broječo armado in 174 tisoč rezerve.

Ker je cesar Viljem odobral postopanje poslanika grofa Luxemburga, se je situacija mnogo poslabšala.

Varstvo narave.

Ko se rode morski psi, so beli kot sneg, vsled česar jih ni opaziti na ledu. Šele v času, ko pričnejo iskati sami hrano, postanejo temni.

IZGUBLJENA KRAVA.

Pred petimi tedni se mi je izgubila krava rumene barve, nizkih nog, na hrbtu bela, bel rep, na glavi malo liso, nagnje roge, zabrnjene naprej in na koncu skupaj ter mora imeti telčka. Najti bi se morala med Buldom, Chisholm in Hibbingem, Minn. Kdor jo najde, dobi \$10 nagrade.

Nick Dolinsch,

Box 341, Chisholm, Minn.

(22-25-9)

Rad bi izvedel za naslov moje sestre **POLONE TURK**, omožene **OGRIZEK**. Pred enim letom sva bila skupaj v Clevelandu, Ohio. Naj se oglasi bratu: Tony Turk, F. Mams Camp, Dunmore, W. Va. (20-22-9)

Rad bi izvedel, kje se nahaja moj bratranec **FRANK SEVER**, doma iz vasi Zabakovje, fara St. Rupert. V Združenih državah se nahaja že 12 let. Ker mi je njegovo bivališče neznan, prosim cenjene rojake, da mi naznajo njegov naslov, ali naj se pa sam oglasi, ker mu imam poročati zelo važno zadevo. — Frank Logar, Box 272, Thomas, W. Va. (19,21,22-9)

PRIPOROČILO.

Rojakom v Chicagu in sploh v državi Illinois naznanjamo, da jih bo obiskal naš rojak

Mr. OTTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročnine za "Glas Naroda" in izdajati pravomočna potrdila. Cenjenim rojakom ga toplo priporočamo in upamo, da mu bode ali sa reke.

S spoštovanjem
Upravništvo "Glas Naroda".

POZOR ČITATELJI!
HIPNOTIZEM
Glas knj

Kako so nemški socijalisti izdali socijalizem.

—000—

Dr. Josip Goričar, bivši avstroogrski konzul v Združenih državah.

—000—

Ob istem času pa so pozabili, na kako brutalen način je postopala Nemčija sama s svojim ne-nemškim prebivalstvom.

Rusija s svojim neizmernim ozemljem ter svojim prebivalstvom, ki se hitro približuje 200 milijonov, je kot Amerika svet zase. Ona ne more dovoliti, da bi se postopalo z njo kot odvisno od katerekoli evropske vlade ali kot z vazalom kakega tujega vladarja in naj bi bil to nemški kajzer sam.

Rusija vojuje boj na življenje in smrt — ne le, da ohrani svojo politično individualnost, temveč za to, da ne postane brezmočna žrtev v rokah nasilnega sosa.

AMBICIJA NEMČIJE KOT "WELTREICH"

Napoleon je žrtvoval na milijone ljudi pri poskusu, da vdejsvi svoje ambicije.

Bismarck ter sedaj Bethmann Hollweg in kajzer sta na isti način žrtvovala na milijone ljudi ter sta pripravljena žrtvovati še več, da izstrebijo cele narode in da uveljavita isti nemogoči načrt, potom katerega naj bi se zgradilo na mrtvih truplih cesarstev ter uničenih narodov veliko in nepremagljivo centralno Evropo, ki naj bi določevala usode celega sveta.

To naj bi bilo cesarstvo "sredine", na čelu mu — Hohenzollernci.

Pod nagibom te bedastoče potiskajo ti ljudje nemški narod v smeri proti istemu cilju:

— Svet nam ne sme nasprotovati ali pa mora poginiti z nami!

— Vlada ali pogin! — je bojni krik ter dozdevnih ustanoviteljev "svetovnega cesarstva", v katerem tvorita industrijska Nemčija in Avstrija jedro.

Pri zasledovanju te kimerične ideje so Nemci brez usmiljenja iztrebili nedolžno prebivalstvo Belgije, Francije, Poljske, Rusije in Armenske. Razdejali so deloma trgovsko mornarico svojih sovražnikov ter tudi mornarico nevtralnih držav.

Na drugem mestu se bo dokazalo, da so bili masakri civilnega prebivalstva izvršeni — namenoma, kajti slednji so tvorili del programa brezobzirnosti, radi katere so bila stara germanska plemena slavna v zgodovini.

"V TEM ČASU HOČEMO NAPOVEDATI VOJNO — SLOVANOM".

Nemci so smatrali svoj stoletni boj s Francijo kot končan. Vsled tega so tudi na bahat način objavili v svojih vojniških proklamacijah, da je to vojna proti Slovanom.

— Es gilt den Krieg gegen die Slaven!

Čudna se zdi danes celo onim, ki simpatizirajo z Nemčijo, izjava — da se ne ve za vzroke sedanje vojne. Tem bolj čudno pa je slišati, da ponavljajo sedaj socijalni demokratje zopet in zopet ono zgodovinsko laž kajzerja:

— Jaz in moja dežela sta bila napadena od sveta v orožju!

To so le vsiklik dolžne vesti. Od strani nemških socijalistov pa kaže to le žalostno pomanjkanje previdnosti glede spoznanja o namenih kreditov, katere so soglasno dovolili leta 1914.

S tem, da so glasovali za prvi bilijon leta 1913 in da so glasovali za postavbo, s katero se je določalo penzije za žene in otroke rezervistov v slučaju vojne, so se socijalisti nemškega cesarstva brezpogojno udali vojni stranki ter s tem odobrili vse načrte Nemčije glede osvojitve Rusije.

Socijalisti so napravili pri tem le eno napako in sicer glede — trajanja sedanje vojne.

Vojna stranka je obljubila, da bo vojna trajala le malo časa. To naj bi bila vojna, ki naj bi prinesla največje dobičke vsem. Vsak Nemec pa je zaupno pričakoval izida te velike borbe: — Nemci so se naučili od časa Bismarcka, da se vojna izplača.

NEMŠKI SOCIJALISTI SO PRIČAKOVALI VELIKIH VOJNIH ODŠKODNIN OD FRANCIJE IN OD RUSIJE.

Socijalisti so smatrali to vojno kot dobro obrestilo. Nikdo izmed članov socijalno-demokratske stranke ni mislil, da bo trajala vojna dalj kot tri mesece, na podlagi katerih bi dobila Nemčija celih 25 bilijonov frankov v zlatu.

Vsled tega je lahko razumeti odgovor, ki ga je dal nemški socijalistični voditelj dr. Liebknecht ameriškim poročevalcem na vprašanje, če je postopala nemška socijalna demokracija povsem neprimerno v sedanji vojni. Rekel je namreč:

Zapomnite si, da imajo nemški socijalni demokrati vrednosti, ki predstavljajo več kot 20 milijonov mark... Mogoče je, da ne bodo hoteli nemški socijalisti tega sploh riskirati.

To je dragoceno priznanje, ki ga je treba vpoštevati od strani socijalistov po celem svetu, kajti vsi socijalisti dobivajo svoja navodila iz Berlina. Nemški socijalisti pa so rajše žrtvovali svoje bilijone le zato, da so smeli nemškemu cesarju stisniti roke in to istemu človeku, ki jih je nazval "izdajalcem domovine".

Kautsky in Bernstein, oba velika voditelja socijalistov, se nista prav nič razlikovala od naziranja Liebknechta. Ko so slednjemu rekli, zakaj ni vprizorila socijalno-demokratska stranka nobenega poskusa, da ustavi to

SEVERA'S WAFERS FOR HEADACHE AND NEURALGIA
(Severovi Pralčki zoper glavobol in nevralgijo) dajo hitro olajšbo. Cena 25 centov za zavoček s 12 pralčki.

Domač liniment.

V vsaki hiši bi morali imeti steklenico dobrega linimenta vedno pri rokah za slučaj nesreče, poškodb, zvinjenj in odrg in pri takih prilikah ne vemo za boljšega kot je

SEVERA'S GOTHARD OIL

(Severovo Gothardsko olje). Isto umiri bolečine, boleti, krče in je presaj priročno in dobro za zdravljenje ravno takih slučajev kot so: revmatizem, nevralgija, zvinjenja, odrga, otekline, otekline zleze, okorelost in bolečine v mišicah.

Cena 25 in 50 centov. V lekarnah vsespod.

DOBRO ZA ZVINJENJA. Mr. Frank Veverka, Bloomfield, Mont., nam je pisal dne 16. febr. 1917 sledeče: Zvinil sem si koleno in ko sem si ga parkrat nadrgnil Severovim Gothardskim oljem, so prenehale vse bolečine in sedaj se zopet dobro počutim.

Kupite Severova zdravila v domači lekarni. Zahtevajte samo "Severova". Če jih ne morete dobiti, naročite jih naravnost od nas.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

vojno, je rekel Liebknecht, da kajzer niti ni vprašal dovoljenja nemškega državnega zbora, da napove vojno.

Prosil je le za denar, da nadaljuje vojno.

SOCIJALISTI SO DALI KAJZERJU SVOJ DENAR ZA NADALJEVANJE VOJNE.

Denar je vsemogočni faktor pri nadaljevanju vojne. Denar je obenem tudi najhujše orožje.

Socijalisti Nemčije pa so voljno izročili to orožje v roke kajzerja. Bilijon mark se je nemški vladi soglasno dovolilo od strani nemških socijalistov v letu 1913 in pet bilijonov v avgustu leta 1914, razven glasu Liebknechta in par drugih.

Žalostna resnica glede tega je, da se je celo teh malo nasprotujočih glasov proti tem kreditom oddalo le raditoga, da se odvrne od nemške socijalne demokracije ogorčenje in srd socijalistov vojskujočih se narodov ter prepreči nenadni in popolni polom "internacionalne", katero so ustanovili nemški socijalisti in v kateri so igrali zelo važno vlogo.

Oni niso hoteli požgati za seboj vseh mostov. Povsod v Nemčiji je narod vedel, da je bil pravi vzrok za oddajo teh nasprotujočih glasov želja od strani voditeljev ohraniti si izhod, s pomočjo katerega bi mogli pozneje, po vojni obnoviti odnošaje s socijalisti drugih dežel.

Kajzer je vedel to vnaprej ter odobral korak. Ta korak pa je bil tudi zelo moder.

Socijalisti so se izkazali kot močni podpiratelji kajzerja, poslušajoči kot njegovi emisarji, a ob istem času so si ohranili vsaj malo pretvezo, s pomočjo katere naj bi si ohranili zaupanje svojih slepih sledilcev po svetu.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Prvi dežnik.

Prvega moža, ki je nosil dežnik, so obmetavali z jajci in zelnjem, a to se je zgodilo pred 167 leti. Bil je Jonas Hanway, neki Anglež, ki je bolj sovražil dež kot pa njegovi tovariši. Vsled tega je izgotovil leta 1750 velik dežnik ter odšel z njim na cesto v času, ko je močno lilo. Deževalo je sicer nanj jajce, zelja in korenja, a on ni odnehal. Navada pa se je kmalu nato udomastila tudi pri drugih.

Rada bi izvedela za naslov mojega brata FRANKA PEČAR, doma iz vasi Selo, pošta Moravce, Kranjsko. Nalaga se v ruskem ujetništvu. Prosim omenjene rojake v Rusiji, ako kdo ve za njegov naslov, da mi ga javi, za kar bom zelo hvaležna. Moj naslov je: Mrs. Mary Perich, 110 Norman Ave., Eveleth, Minn., U. S. America. (22-25-9)

KOLEDAR za leto 1918.

Rojakom naznanjamo, da bo v najkrajšem času izšel naš Slovensko-Amerikanski Koledar za prihodnje leto 1918. Glede poučnega in zanimivega čtiva in krasnih slik bo letošnja izdaja presegala vse dosedanje.

Cena je samo 35 centov.

Da ga boste pravočasno dobili, ga naročite že sedaj. Najboljši dokaz, kako veliko je povprašanje po našem Koledarju, je to, da smo morali že dve leti izdati po dve izdaji. Ker bomo letos izdali le omejeno število, Koledarja, se na poznejše naročbe ne bomo mogli veliko ozirati.

Naročite ga pri:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortland St., New York City.

DVA MILIJONA SOCIJALISTOV V ARMADAH KAJZERJA.

Nemški socijalisti morajo vzeti na svoje rame polni delež odgovornosti za nadaljevanje te vojne, kajti oni tvorijo največje skupine velikega nemškega stroja ter služijo v armadi, mornarici in tvorijo posadke podmorskih čolnov.

Cela dva milijona nemških socijalistov — kot se je bahal Kautsky, — se borita pod zastavami kajzerja in sorazmerno število njih izdeluje topove, municijo, strupene pline, Zeppeline in podmorske čolne ter drugo vojno navlaklo.

Kljub vsemu temu pa je izjavil Kautsky, da so bili socijalisti Nemčije brez moči, da preprečijo izbruh vojne.

Čudna logika, če vzamemo vpoštev, da so avstrijski Slovani, ki so se vdali Rusiji in Srbiji, prekrizali načrte tevtonskih vojnih gospodov na bojnem polju.

MILIJON NEMŠKIM IN MADŽARSKIM SOCIJALISTOV SE BORI ZA HABSBURŽANE.

Skoro žalostno je misliti na to, da se je dva milijona nemških in najmanj polovica tega števila nemških in madžarskih socijalistov priključilo armadam obeh kajzerjev brez besedice protesta, da masakrirajo mrzle krvi svoje tovariše v Belgiji, Franciji in Rusiji.

Ni si mogoče misliti, da bi bili tako brez moči, da bi ne mogli ničesar storiti proti tej vojni. Oni, ki so na tako hrupen način proglasili svojo opozicijo proti vojni, predno je izbruhnila, so bili uneti zagovorniki miru ter imeli nešteto slepih sledilcev v drugih deželah.

Zakaj niso kazali usmiljenja do svojih nedolžnih žrtv, ki štejejo danes milijone?

Smrt ni slajša za belgijskega socijalista, ker se mu je smrtno rano zadalo od tovariša onstran Rena.

Ali je bila nelojalnost nasproti strankinim obljubam ali pa je bila — strahopetnost?

Nemški socijalisti zahtevajo od vseh svojih tovarišev v sovražnih in nevtralnih deželah, naj se strogo drže principijev stranke ter nasprotujejo vojni z vso silo. S tem pa naj bi pripomogli do zmage Nemčiji in nemškim socijalistom.

Vse to pa se je izvršilo soglasno z recepti Marxa in Engelsa, katere se je dalo pristašem v času francosko-nemške vojne ter drugih vojn Bismarcka. Nemški socijalisti žele vsaj v vojni časih, da niso ničesar drugega kot — Nemci. Oni nočejo, da bi se jih nazivalo izdajalce domovine, a oni se niti malo ne brigajo za to, koliko izdajalec proti njih odnosnim deželam je med njih pristaši v teh odnosnih deželah.

Oni hočejo tudi prispevati svoj delež — pri osvojitvi sveta.

Delo mož in grmenje topov

Vojna je zelo draga zabava. — Ravno sedaj se uporablja energijo več milijonov mož, da se proizva-ja stvari, ki pomenijo le velikansko trošenje. Koncentrirani napori celega sveta pa se je posvetilo razdejanju.

Večina naš je spoznala ta dejstva le na meglen in nedoločen način. Prihranjeno je bilo neke-mu pisatelju v "Illustrated World" v Chicago, ki nam je pojasnil, kake stvari gredo neprestno v iz-gubo.

Kadar je strojna puška v akci-j, da izstrelji nekako 600 strelav na minuto, ki stanejo skupno 18 do

larjev. Kadar je sto takih strojnih pušk naenkrat v akciji, pred kakim uspehom, se v resnici že denar na naravnost nepojmljivo nage-način. Ti stroški pa so majhni v primeri z onimi granat in šrapnelov, kajti vsak tak strel stane \$60. Če se strelja z granatami in šrapneli celi dan, pomeni to že velik izdatek, vendar je slednji še brezpomemben vspricho stroškov za strel iz 14-inčnega topa, kajti taka granata stane \$800.00 komad.

Pomislino za enkrat napore, ki so potrebni, da se dobavi to smrtonosno municijo. Poprečni Amerikanec zasluži nekako \$3.00 na dan. Če obrnemo stroške za municijo v izraze za delo, predstavljajo tisoč nabojev za puško, vrednih \$26.00 delo enega moža skozi osem dni in dve tretini dneva. Na zapadni fronti znaša dnevna poraba nabojev za puške in strojne puške nekako 5,000,000 nabojev. To pomeni, da je bilo treba 5000 mož skozi osem dni in dve tretini, ali 43,000 mož skozi en dan, da se dobavi teh 5,000,000 nabojev.

Najmanj 150 milj zapadne fronte je vsaki dan pozorišče vojnih dogodkov. Izračunalo se je, da je treba vsaki dan 5000 velikih izstrelkov za vsako miljo ali 750 tisoč za celo aktivno fronto. Stroške za te izstrelke se ceni na 7 milijonov 500,000 dolarjev in število delavcev 2,500,000 mož. Če se do-da k temu številu še municijo za malo orožje, je potrebnih najmanj 3,500,000 delavcev, da imajo to-povi dosti hrane celo na navaden dan.

Veliko je število delavcev, ki je potrebno pri izdelovanju municije, a veliko majhno je pa v primeri s številom delavcev, ki je potrebno pri izdelanju enega samoga topa. Da se izdelata 6-inčni top s popolno opremo, ki stane \$16,500, je treba neprestanega dela osemnajstih mož skozi eno leto. Da se izdelata 14-inčni top, ki stane \$140,000, je treba 100 mož, ki delajo eno leto in pol.

Kadar se vrši kakva velika ofenziva, se te številke podvoje ali potroje.

Eksplodizija v Kolinu ob Renu.

London, Anglija, 20. septembra. Iz Amsterdama se poroča, da je bilo pri eksploziji v neki municijsk-tovarni v Kolinu ob Renu ubitih 34 oseb, 24 pa je bilo ranjenih.

Neka brzobjavka pravi, da sta se med Bruselom in Villarsom treila dva nemška vlaka, ki sta vozila vojaške. Ubilih je bilo 20 vojakov in še enkrat toliko ranjenih.

Važno za vsakega.

KADAR želite izvedeti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev ali znancev,

KADAR želite prodati posestvo, farmo, lote, hišo, po-hištvo, trgovino itd.

KADAR želite objaviti krst, ženitve, žalostinko itd. KADAR želite objaviti društvena naznanila,

RABITE VSELEJ "GLAS NARODA"

"GLAS NARODA" dobite v vsaki slovenski naselbini; v vsakem mestu, v vsakem trgu in v vsaki mali vasi v Zedinjenih državah, kakor tudi v Canadi itd.

"GLAS NARODA" je najpriljubljenejši in najbolj razširjeni slovenski list na svetu.

"GLAS NARODA" je razposlan na leto v štirih in pol milijona (4,500,000) iztisih in je torej najboljšo sredstvo za oglaševanje.

CENE SO SLEDEČE:

Trikratno iskanje sorodnika ali prijatelja stane \$1.00	Enkratno iskanje dela stane \$0.30
Enkratna objava prodaje posestva, hiše, lota itd. stane \$1.00	Enkratna objava ženitne ponudbe, žalostinke ali kaj enakega stane \$1.00
Enkratno iskanje delavcev stane \$1.00	Enkratno društveno naznanilo stane \$0.50

Slovenskim trgovcem naredimo posebno ugodne cene pri stalnih oglasih. Naročilom je poslali vselej tudi denar.

NASLOVITE NA:

"GLAS NARODA"

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK, N. Y.

Rojaki, vpoštevajte naše geslo, da ne sprejemamo oglasov, ako jih spoznamo za dvomljive in s tem varujemo naše naročnike pred raznimi sleparji, katerih je vsespodod dovolj.

Rojakom svetujemo, kadar kaj kupujejo ali pa laročajo, da se prepričajo če je oglas v našem listu in ako ga ne opazijo, naj vprašajo prodajalca, zakaj ga ni. Posebno velike važnosti je za vsakega pri naročilih po pošti.

Slovenska-Hrvatska Zveza

v Zdrženih Državah Ameriških in Canadi.

Ustanovljena 1. januar-
ia 1913 v Calumet,
Michigan.

Inkorporirana 11. junija
1916 v državi Mich.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK GREGORICH, Box 29, Dodgeville, Mich.
Podpredsednik: GEORGE KOTZE, 115 Grant Avenue, Eveleth, Minn.
Prvi tajnik: ANTON GESHEL, Borgo Block, Calumet, Mich.
Zapisknik: MATHIAS OZANICH, Seventh Street, Calumet, Mich.
Blagajnik: VINCENT ARBANAS, First National Bank, Calumet, Mich.

NADZORNI ODBOR:

I. nadzornik: ANTON GERZIN, Chisholm, Minn.
II. nadzornik: JOHN R. MALNAR, Calumet, Mich.
III. nadzornik: PAUL SHALTZ, 209 Seventh St., Calumet, Mich.

POROTNI ODBOR:

I. porotnik: MATH. ZGONC, Box 423 Ely, Minn.
II. porotnik: VILJEM MIHELIC, Calumet, Mich.
III. porotnik: FRANK LEVSTIK, Box 163, Aurora, Minn.

POMOŽNI ODBOR:

JOHN KAMBICH, 417 Osceola St., Laurium Mich.
LUKAS SWEFANEK, Calumet, Mich.
MARKO JOTICH, Calumet, Mich.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. JOHN S. STEFANEK, 208 1/2 First Avenue, Milwaukee, Wis.

ODVETNIK:

ANTHONY LUCAS, Calumet, Mich.

Opomba.—Vsa dopisovanja, kakor tudi spremembe članov in članice naj se pošiljajo na glavna tajnika: Anton Geschel, Slovene Croatian Union, Borgo Block, 5th St., Calumet, Mich.
Denarne pošiljave naj se pošiljajo na blagajnika: Vincent Arbanas, First National Bank, Calumet, Mich.
Prošnje za novo pristopne članice in članice naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika: John S. Stefane, 208 1/2 First Ave., Milwaukee, Wis.
Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: Math. Zgonc, Box 423, Ely, Minn.

Uradno glasilo: GLAS NARODA.

Mladost.

POVEST.

Gabrijela Preissova.

(Nadaljevanje).

V odgovor je prišlo mnogo pisem, katerim so bile priložene fotografije. Gospod in gospa sta pogledala slike na mizo drugo poleg druge kakor kvarte in gledala, kakor izmed teh deklet je najlepša. I mene sta poklicala, da presodim in povem, katera mi je najbolj všeč. Pregledala sem vse, in največja slika se mi je zdelala najlepša. Bila je črnooka deklica kodrastih laskov kakor Jezušček in okoli vratu je imela koralce. Uganiha sem pravo: gospod in gospa sta si jo bila tudi že izbrala za najlepšo in dejala, da nisem neumnica.

Čez nekaj časa je to deklico pripeljala k nam neka stara gospa, katera se znanj v kuhinji še razgovarjati ni znala. Tudi dekletce, staro nekako sedem let, ni znalo našega jezika; morala se ga je šele učiti. Toda na prvi pogled smo jo imeli v si radi, — ljubčevina je bila kakor mučica. In tedaj se je v naši vili vse čisto predužgalo. Spodaj pri vrtu se je pripravila sobica za malo, kateri je bilo ime Marija, gospod in gospa sta jo klicali Mini; dali so ji tja posteljo z modrim nebesom, klavir in mizico s pletenimi stolički.

Začetkom sem spala pri nji — in tu se še vedno spominjam — Viki se je tresel glas — "kako me je, ko sva že vznesli luč, še klicala šepetaje: "Vika — Vika!" Morala sem sesti k nji in jo držati za roko. Časih je prišla gospa po prstih k nama pogledat, gospod pa je kukal za njo pri durih.

"Ali spi?" je vprašala gospa; ročice Miničine pa ni smela videti v moji roki. Vedno me je tudi opazovala, naj dekletce ne naučim nič slabega: in to je mene zelo peklo. Zdelo se mi je, kakor da mi zavladajo, ker me ima Mini rada, in da si nisva mogli dokaj pozgovoriti, ker jaz nisem znala laški, da bi se zgovorila z njo, kakor polkovnik, — vendar sva se razumeli. Naučila sem jo slovenski "Očenaš" in "Češćena budi kraljica".

smela pojediti majhen kosček mesa, četrtino žemljice, a sadnega kompota si je smela vzeti, kolikor se ji je zdelo.

Ker je gospična znala že vse gosposke šege, sta jo gospod in gospa vozila vsak teden s seboj v pošto. Bodiš, da so se peljali k stari gospič baronesi v Zadravski grad, ali k gospodu župniku v Predkloster; časih so se napravili i k nekemu slepmu gospodu, ki je bil nekak minister, pa je oslepel in si kupil v našem kraju gradič, časih pa tudi k gospej oskrbnici na Belenik. Gospična je povsodi malo zaigrala na klavir in vsak se je čudil, kako sta jo lepo vzgojila neje redika. Slep gospod jima je le še priporočil, naj jo pošljeta še kam daleč na potovanje, da si ogleda svet, da ga ne bo poznala le iz knjig, ker se takim gospičam tako izpolnjuje izobrazba.

Gospod in gospa sta se dolgo razgovarjala, a največ je silila na potovanje gubernanta, ker bi bila itak sama rada prišla kam svet; kdar je gospod in gospa nista silila, je pravila, da je pri nasa dolgačasno kakor v zakletem kotu, od koder se lisice beže. Konečno sta s težkim sreem sklenila, da se ločita za nekaj časa od svoje ljubice, naj gre z njo vzgojiteljica, ki naj Miničie vse pokaže na svetu, kar bi jo poučilo in radostilo. Gospična je bila stara že kakih šestnajst let, tako da je imela o vsem že svoje pojme, da bi si lahko zapomnila, kar bo videla.

Spomladaj tako po svetem Jožefu sta lepo odšli — ali žalosti rednikov si ne morete predložiti: prav kakor bi bili hčerko-rejenko devali v grob. Potovali sta po svetu deset tednov. Izprva so se bili zmenili za tri mesece; toda obema gospodu in gospi, se je tako težilo po gospični, da je polkovnik kar nenagoma pisal in brzojavil za njima, naj se vrne domov, če ne, da zbolita on in gospa od hrepenenja. Ko se je gospična vrnila, je bila prva ne beseda: "Zlati moj papa, draga moja mamica! — Kako sem vesela, da sem zopet doma!"

In gospod in gospa se nista mogla ločiti od nje; podalila sta si jo iz naročja v naročje; polkovnik je pristavil solznih očij, da Miničie ne pusti nikdar več od sebe.

"Saj bi se nama posušilo srce v telesu zavoljo tebe!" je plakala gospa.

Gospična Miniča se je zopet jela sukatati po hiši — vsa je bila videti izpremenjena. Vzrasla je ta čas, kar je nismo bili videli; i obraz se ji je bil malo podaljšal in očji poročale. Sploh je bila lepša — zelo lepa. Pravila je, kako je le doimeno vse kravno, in jela pridno skrbeti za vrtič.

Za jedan časak radosti...

pravi pesem, in resnica je. Za one noči, ki si jih prebil in grešil zoper zakone narave, moraš zdaj plačati, zdaj so to tisoč dni žalosti.

Oči so ti motne, lica bleđa, slab si, izrabljen, nezmožen za delo in nesposoben za življene.

Ne gubi nado. **JUVITO ZDRAVILO ZA SLABOTNE** ti povrne bistrost oči, rdečico lica, mladeniško krepkost, krepko hojo in stalno zdravje.

Pošlji še danes 1 dolar za ene škatlijo ali pa 5 dolarjev za 6 škatelj tega blaženega zdravila. Naslov: **JUVITO LABORATORY, South Hill Branch 5, PITTSBURGH, PA.**

Kolikokrat je v rokavicah odkopavala zelenjad in plela gredičce, da sta jo gospod in gospa morala karati, češ, vsa se prepoti.

Na jesen gubernanti pri nas kar nič več ni ugajalo. Imela je v velikovskih hranilnici že lep denar, in tukajšnja dobra služba ji je nekako presedala. Bila bi baje neumnica, če bi se pri nas v takem zapuščenem kotu posušila, je dejala kuharici v kuhinji in si poskušala nekakega vzroka, da more oditi.

Gospod in gospa je konečno nista zadrževala, ko se je pokazala tako nevaležno, — in dejala sta, da pustita ves denar, kar bi ga si čer mesečno potegnila gubernanta, gospič Miničie, naj si kupi zanj, karkoli jo veseli. Gospična si je torej naročila mnogo časnikov in knjig in brala, — to je bilo njeno veselje.

Kakorhitro je odšla gubernanta, se je začela gospična napram meni in ostalim poslom prijazneje obnašati. Kolikokrat je prišla v hlev, pogladile vse tri kravice splezala na lestvico in jela pripovedovati meni in staremu hišniku Pravila je o Italijanski, ki je bila nje rodna zemlja, sladka domovina, in kaj vse je videla lepega v svetem mestu Rimu, da sta bili tudi v Parizu in na Dunaju. O Dunaju mi je zašepetala na uho, da je tam dvakrat nepozabljivo krásno naplesala — samo naj ne povem tega nikomur. Tudi Češko sta videli. In na nekem otoku ob bregu morja, kamor so se ljudje vozili samo za zabavo, — tam je tudi plesala. Zvečer sta se vozili po morju v ladjici, pa ju je zasledovala druga ladjica, ki je bila ovenčana z raznobojnimi lampijoni in na koji so se pele ljubke pesnice. Ah, kje se naj spomnim jaz vsega tega, kar je pripovedovala; — v glavi mi je ostalo le to, o čemer je pozneje govorila največ.

Sledeče leto pa se je gospični vdelo, da jo v našem kraju vendar le malo veseli. Ni se shajala z nikomer nego s staro gospičino baroneso iz Zadravskega gradu, z župnikom in doktorjem, s tistim slepim gospodom iz gradiča in z drobeno gospo oskrbnico, katera je govorila le o svojih dveh sinčkih. Doli v mestu sta bila dva nečeznjena učitelja, trgovčeva hči in mladi sin gostilničarja; često sem si mislila, da bi bilo za mlado kri bolje, razgovarjati se z vrstniki in vrstnicami, — ali polkovnik in zlasti gospa se nista marala seznanjati niti z vsakim dobrim človekom. Mislila sta, da za zadovoljno življenje zadošča njih vrt z vodomelom in s tremi altani, v katerih vsakem je bila ptučenica; kakim ptičem; ti izleti v kočiji, klavir, knjige — to naj bo dosti! Njima — starima rušama je seveda zadoščalo to, njima je ugajalo i pokopalnice tam nasproti; vedno sta si pravila, da bodeita imela za večno spanje postlano prav kakor doma. Gospa je dala sešiti dve beli svileni blazinici iz plaščka, ki ga je nosila baje tedaj, ko se je njen mož zaljubil vanjo. V blazinici je namočila ostanke vsakovrstnih zvenelih shranjenih spokov, svoje v mladosti užrte lase ter nekaj slik in pisem. To je kazala vsak hip, češ, ta-le blazinica je zanjo, — drugo pa bo imel njen mož v rakvi pod glavo. Časih sta govorila temu, da sta se potela, časih zopet jima je postalo otožno, gospa je plakala, češ, ko mu naj izročita Mimico!

(Dolje pričnati).

Otroška paraliza v Chicagu. Zdravstveni urad naznanja, da je v mestu 139 slučajev otroške paralize, ki se vidno širi. Od sedaj obolalih otrok jih je 50 umrlo. V sedmih drugih deželah je zbolelo 30 otrok.

Slovensko Republikansko Združenje.

Sedež v Chicagu, Ill.

IZVRŠEVALNI ODBOR.

Frank Bostič, Filip Godina, Martin V. Konda, Etbin Kristan
Frank Krže, Anton J. Terbovec, Jože Zavertnik.

NADZORNI ODBOR:

Matt Petrovich, Ludvik Benedik, Frank Veranič.

CENTRALNI ODBOR:

Anton Zlogar, Matt Pogorele, Anton Motz, Frank Mravlja, Ivan Kušar, Frank Šavs, Frank Udovich, Joseph Steblaj.

(Opomba. — Zastopniki organizacij in listov, ki se dozdaj še niso prijavili, postanejo člani centralnega odbora kakor hitro se pravilno prijavijo in izjavijo, da se strinjajo s temeljnimi načeli S. R. Z. — Naslov za pisma in denarne pošiljave je sledeči: Anton J. Terbovec, P. O. Box No. 1, Cicero, Ill.).

Kako naj uspeva Slov. Rep. Zdr?

Ko se je pričela sedanja svetovna vojna, smo bili skoraj vsi prepričani, da je izroččen jugoslovanski rod poginul. Preveč je bilo sovražnikov, ki so navalili nanj od zunanaj in od znotraj.

V prvi vrsti je avstrijska vlada poslala cvet slovenskega in hrvaškega naroda na gališka in francoska bojna polja.

Tudi oficijelna srbska vlada je potegnila meč proti premočni Avstriji in njenim zaveznikom.

Bolgarska je napovedala vojno bratskemu narodu. Končno je stopila v vojno Italija, katere edini cilj v tej vojni je zavzete in trajna posest velikega dela jugoslovanske zemlje.

Vsled tega je lahko umevno, da smo bili pričetkom sedanje svetovne vojne malodušni in da smo se bali najhujšega za nadaljni obstanek in narodno življenje jugoslovanskih rodov.

Dogodki so se razvijali in nam potrjevali resničnost naših domnevanj in našega strahu.

Srbijo so pregazili Nemci in Avstriji. Bolgarska je stala škodoželjno in zmagovalno ob strani, dočim so se hrvaški in slovenski vojaki borili ter prelivali svojo srčno kri za avstrijske in nemške avtokrate.

Stvar je bila na videz brez vsakega upa in edini svetli žarek na temnem obzorju je bilo par mož, ki so šli po svetu ter kot preroki oznanjali, da živi na jugu Avstrije troedini narod, ki govori skoraj isti jezik in ki je od usode poklican, da se združi v enoto ter predstavlja branik miru na Balkanu, kjer je bil vedno izvor vseh evropskih zapletljajev.

Zadnji čas pa se je stvar izpremenila.

Z vstopom Združenih držav v vojno, so se dvignila naša upanja in prejšnja nezaupnost je izginila.

To, kar so nam obetali malouplivni in privatni ljudje, je v veliko večji meri zagotovil našemu narodu predsednik Wilson sam, ki je rekel, da se bo zgodila vsakemu, tudi najmanjšemu narodu pravica in da mu bo dana pravica živeti pod vlado, kakoršno bo sam želel.

Namah se je razpršil naš prejšnji pesimizem, in obenem smo tudi spoznali, da imamo pričakovati resnično in pravično ureditev svojih zadev edinole od te strani.

Obenem pa smo se prepričali, da je edino pravilno in mogoče za bodočnost to, kar smo že dolgo nosili v srcih ter tudi javno oznanjali:

da je namreč edina mogoča vladna oblika v bodoči jugoslovanski državi, oblika federativne republike, v kateri bodo imeli vsi jugoslovanski rodovi enake pravice ter enake predpogoje za nadaljni umstveni in narodno-gospodarski razvoj.

Edinole federativna republikanska državna oblika more jamčiti tem rodovom in plemenom popolni uspeh glede bodočnosti, kajti že v prejšnjih člankih smo omenili, da obstajajo glede kulture in glede nazorov sedaj velika nestrpnost, katera pa je treba tekom časa izenačiti.

Da je to mogoče edinole na podlagi federativne republikanske oblike, je razvidno na prvi pogled, kajti država, v kateri bi vladal kralj, bi se vedno nagibala v svojih stremiljenjih in ciljih na stran onega rodu, iz kojega bi izviral kralj.

Iz vsega, kar smo že prej navedli in navajamo sedaj, je jasno, da je veliko pametnejše za vsak narod, da vlada sam samemu sebi, mesto da bi mu vladal kralj ali cesar.

Najboljši vzgled za to so nam Združene države ali pa švicarska republika, ki živi že preko sedemsto let v miru in zadovoljstvu brez vseh notranjih sporov.

Mi apeliramo le na pametne ljudi, kajti bedakom je sploh nemogoče kaj dopovedati.

Z norci in kratkovidneži sploh nečemo imeti opravka.

Med kratkovidneže in norce pa prištevamo take ljudi, ki so za sedanjo Avstrijo, to je za Hababuriane ter nemške generale in take, ki hočejo, da bi trojnemu narodu, ki se šele hoče združiti vladal kralj po božji milosti in prisiljeni volji naroda.

Kdor je torej za nas in med te ne štejeemo zgoraj omenjenih bedakov, naj na tihem in sam zase razmislija o celi stvari ter naj stori za tem svoj lasten sklep, ne da bi se pri tem oziral na mnenje in besede drugih.

Kakorhitro pa pride kdo do tega, da spadajo kralji in cesarji med stare šaro in da je bodočnost naših jugoslovanskih narodov zagotovljena edinole brez kraljev in cesarjev in v državi, kjer bo imel odločilno besedo narod sam, mora sam posesti priti do končnega sklepa, ter se izreči brez vsakega pogoja za našo stvar.

Ker pa je to tako na svetu, da se ne more sedaj ničesar uveljaviti brez denarnih sredstev, in ker ve vsakdo

izmed nas, da niso prvoborniki te misli bogataši, ki bi lahko žrtvovali toliko in toliko in ta namen, je lahko vsakemu na prvi pogled umevno, da potrebuje naše gibanje tudi denarne podpore.

Vemo, da bo ta članek čitalo najmanj petdeset tisoč Slovencev in Slovenk v Združenih državah.

Vemo nadalje, da jih bo najmanj štiridesettisoč soglašalo z našimi nazori ter odobrovalo naše misli.

Kdor pa odobrava naše misli in soglašajo z nami glede vsega, za kar se navdušujemo, naj pošlje svoj mali prispevek blagajniku Slovenskega Republikanskega Združenja.

Iz zgodovine Pskova.

Mesto Pskov leži na sredji pota med Petrogradom in Rigo ter predstavlja strateško točko največje važnosti.

Pskov je glavno mesto gubernije istega imena ter eno najstarejših mest ruske države. Prebivalcev šteje 36.000 ter leži naravnost na poti, po kateri skušajo sedaj Nemci prodirati proti Petrogradu, po zavzetju Rige.

Pskov leži na obeh bregovih rek Velikaja in Pskova, pri njih stoku. Mesto je razdeljeno v štiri dele, kojih najstarejši in največji je Kremlin, obdan z zidovi iz belega apnenca, kateri zidovi so še precej dobro ohranjeni, dasiravno stoje že več kot osem stoletij.

Petrograd leži 171 milj severo-istočno od Pskova po železnici, dočim leži Riga v skoro isti razdalji v južnozapadni smeri. Mesto leži devet milj južno od jezera Pskov, v katero se izliva reka Velikaja.

Skozi več kot tisoč let je bil Pskov tržišče za trgovce iz južne Evrope, ki so skušali priti v Bal tik po Velikaji. Leta 992 se je mesto združilo s svojim posestrimskim trgovskim središčem Novgorodom (ali po naše Novim mestom), ki leži 125 milj severo-istočno, v eno škofijo in od onega časa naprej sta oba prostora hitro napredovala glede važnosti in bogatstva.

Tekom mongolske invazije v Rusijo je postal Pskov popolnoma neodvisen od Novgoroda in ustanovilo se je lastno republiko ter vlado, ki se je precej razlikovala od one v Novgorodu, ki se je nahajala v rokah plutokratskih trgovcev. V Pskovu pa se je ponavadi vzdržal na povesju revnejši del prebivalstva.

Princi iz Moskve so v 16. stoletju oropali Pskov njegove neodvisnosti. Od tega časa naprej se je nahajal Pskov v razmerju odvisnosti od Moskve.

Pskov se je imel zahvaliti svojo rešitev leta 1570 domoljubnemu menihu Nikolaju Salos, ki je s kultral budoč, ter na ta način pregovoril Ivana Groznega, da ni dal razdežati mesta, katero se je sumilo izdaje. Enajst let pozneje so se meščani skozi sedem mesecev ustavljali obeglati armadi poljskega kralja Stefana Bathorja. Mesto je nekoč obeglat tudi švedski kralj Gustav Adolf.

V notranjosti zidov Kremлина se nahaja slavna katedrala svete Trojice, ki je bila ustanovljena l. 1138. Sedanja zgradba datira iz let 1691—99. Tukaj so pokopavali prince iz Pskova, med katerimi se je nahajal tudi junaški princ Dovmont, pod kojega vodstvom so bili poraženi nemški Križarji v 13. stoletju in tekoni režima kojega so zgnadili prvo obzide mesta. S tem je bilo Pskovu mogoče proglasiti svojo neodvisnost od Novgoroda.

Skozi dolgo vrsto let v srednjem veku je bil Pskov tudi važen član trgovske zveze Hansa in na levem bregu reke Velikaje so zgradili veliko nemško trgovnico. Nemci pa niso bili prav posebno prikljubljeni v Pskovu niti v onem času, kajti ni jim bilo dovoljeno prekrakati mest, napravljene iz čolnov, ki je vodil iz tvornice v glavni del mesta. Na visku svoje slave je štel Pskov 60.000 prebivalcev.

Pskov je važna trgovinska postojanka med Rigo in Petrogradom. Iz mesta se izvažajo platno, sladkor, kože, smole in les, dočim obstaja uvoz predvsem iz volnenega in drugega blaga. Mesto ima redno parobrodno zvezo z Jurjevom (Dorpatom).

Iščem svojega prijatelja ANTONA STRAINER. Pri njem sem bil na stani v letu 1913 v Canon City, Colo., in ko sem se preselil, sem mu še parkrat pisal. Zdal sem pa njegov naslov izgubil. Jaz sem pri vojaki in bi rad kaj slišal o njem. Prosim ga, da se mi oglasi. — John Marshall, Co. M, 3rd Minn. Camp, Cady, N. Mex. (22-25-9).

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašeni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: za celo leto \$3.50, za pol leta \$2.00 in za četrto leto za \$1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.

Denver, Colo.: Louis Andolsch in Frank Skrabec.

Fueblo, Colo.: Peter Culig, John Germ, Frank Janesh in A. Kochevar.

Salida, Colo. in okolica: Lou Costello.

Somersel, Colo.: Math. Kernely, Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.

Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Blah in Frank Jurjovec.

Joliet, Ill.: Frank Bambach, Frank Laurich in John Zaletel.

La Salle, Ill.: Matija Komp.

Livingston, Ill.: Mih. Citar.

Mascoutah, Ill.: Fr. Augustin.

Nokomis, Ill. in okolica: Math. Galasch.

North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černa.

Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Waukegan, Ill. in okolica: Math. Ogrin in Frank Petkovšek.

Cherokee, Kans.: Frank Bežanič.

Columbus, Kans.: Joe Knafelec.

Franklin, Kans.: Frank Leskovec.

Frontenac, Kans. in okolica: Bož Firm in Frank Kernc.

Kansas City, Kans.: Geo. Bajrak in Peter Schneller.

Mineral, Kans.: Frank Anguštič.

Ringo, Kans.: Mike Pencel.

Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Basile, Mich.: M. D. Likovich.

Calumet, Mich. in okolica: M. F. Kobe, Martin Rade in Pavel Shalta.

Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jak. Petrich in K. Zgonc.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gončič.

Jos. J. Peschel, Anton Poljanec in Louis M. Peršek.

Eveleth, Minn.: Louis Govže in Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

Kansas City, Kans.: Peter Schneller.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Klein, Mont.: Gregor Zoben.

Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.

Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.

Gowanda, N. Y.: Karl Sternika.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.

Barberton, O. in okolica: Math. Kramar.

Bridgeport, O.: Frank Hočvar.

Collinswood, O.: Math. Slapnik in John Malovrh.

Jugoslavanska Katol. Jednota

Inkorporirane dne 24. januarja 1901 v državi Minn.
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Bx 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: Neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.
JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRAŽEVALNI ODBOR:

RUĐOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SLRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOČEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljke, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse priloge pa na predsednika porotnega odbora.
Na osebnih ali neuradnih pisma od strani članov se ne bodo odzivali.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Zlatarjevo zlati.

Historična povest iz 16. stoletja.

Spisal Avgust Senoa.

(Nadaljevanje).

"Jezus Kristus!" vzlikne stari vojak in povesi glavo; kmalu pa se zopet okrene. "Čuj me, nesnaga, čuj me! Ubil si mi ženo, uropel sina in zapalil hišo. In ko sem stal poleg svoje mrtve Maje, zaklel sem se pri Bogu tako: Zaklinjam se pri mrtvi svoji ženi, in kakor mi Bog pomaga in moja vera krščanska in vsa sveta nebesa, da nočem prej okusiti, kar je mojemu grlu po gdu in kar mojemu telesu prija, dokler ne maščujem ženo, dokler to njene-mu ubijalcu glava živa na vratu! Tako sem se zaklel, hudobnež! Od tega dne sem hodil po svetu in prežal na vraga, dokler nisem osivel. Nisem imel boljše duše od svojega gospodarja, a ta gospodar je imel nevesto, katero si mi ubil tudi ti. In zopet sem se bil zaklel, da bojem maščovati svojega gospodarja. Imel sem srečo! Našel sem tebe, tace, katerega sem pričakoval, na katerega sem prežal. Zdej mi je dobro, dobro, zdej —"

Clovek na drevesu se začne silno tresi; lice je kakor posuto s pepelom, modri ustni se odpirata in capirata. Obupno prijemla v roko, pritiska glavo ob les in se grbanč kakor divji maček.

— zdej — zaklela Miloš.

— zdej, je prišla ura!"

Puška poči, veja zaškrne, clovek na hrastu zakriči, vspine se po veji ter pade kakor kamen v sneg. Kroglja mu je prebila glavo.

"Pojdiva!" reče Miloš polglasno in odseka brivcu Čokinu glavo. "Zdej sem živel dovolj. Maščeval sem Maro in svojega gospodarja."

"Pojdiva, Miloš! Bog se usmilil grešne duše!" reče Jurko.

Nato se oba podata na pot proti Zagrebu.

Bil je Božić.

Po nočni tišini je zvonil zvon in vabil vernike k polnočnici. In zagrmelo so orglje in zapelo je ljudstvo: "Narodil se je nebeski kralj!"

Dalje v gori ga — v gorski globeli je tulila jata lačnih volkov okoli trupla mrtvega brivca.

XXIV.

Čeprav je hrvatska gospoda bila razkadena na zagrebeške nečestane in na njihovega pogumnega vodjo Jakopovića vsled očitnega upora, vendar je začela razraščati, da banova sila in podbano-ve nesilnosti daleč prekašajo zakonito oblast, in kakor je ban s svojimi vojskami hotel ognati Zagrebčane, tako bi znal ravnati še kdo

tudi z drugimi hrvatskimi stanovci, ako bi ne bili pokorni njemu ali — bolje rečeno — nadvojvodi Ernestu. Gregorijance je začelo vse zaničevati, ker je po svojem domačem prepričanju celotno združenje ni s svojo razbojniško roko delal kvara samo meščanom, ampak tudi drugim plemičem. Sramotilo je vsa hrvatsko gospodo. Radi tega so se jeli pojavljati med hrvatskimi velikaši in plemiči glasovi proti banu in posebno proti podbanu; med njimi je bil najsilnejši nekdanji podban Gašpar Alapić. Toda v začetku je bil odpor nekoliko slab.

Leta 1580. je zborovala zbornica v Varaždinu in ne več v Zagrebu. Pred kraljevo svetlostjo bila v Prago poslana čezmurski stolni prošt Mikša in gospod Ivan Zabok, da vzpodbujata v kralju jezo proti Zagrebcem in opereta hrvatskega podbana Gregorijanca. Ko je istega leta nadvojvoda Ernest s silo razgnal požunski zbor, ker ni hotel Ogrski vrniti popolne predprave in je posebno tujeval dajal visoka dostojanstvena mesta, ko se je spuntale vsa dežela in je moral nadvojvoda Ernest natihomu bežati na Dunaj, dvignila se je tudi hrvatska gospoda in Ugnadova moč se je jela kršiti.

Zagrebeški sodnik Jakopović je bil osebo pred kraljem, dan na dan so prihajala pisma o Gregorijancevih nasilnostih in čeprav je ban Ugnad hvalil Gregorijanca kot najmočnejši steber kraljevega dvora in najzvestejšega slugo spletkarja nadškofa Draškovića, čeprav je Ugnad opisoval Zagrebčane kot hudodele in lažnike, vendar je bila anera enkrat polna in da ne bo več pohujšanja med zakonom in ljudstvom, zapovedal je kralj, da se razvidijo predprave mesta Zagreba, naj sodišče izreče svojo razsodbo med podbanom in med Zagrebcem.

Tih in zamišljen je sedel Stefan Gregorijance na svojem Medvedgradu. Dolgo, dolgo je gledal predse. V njegovi duši so vrela silne strasti, v njegovi glavi vrvele čudne misli. Neki nemir se mu je bral z obraza, neka tajna slutnja mu je morila dušo. Vse njegove prejšnje sanje so bile ničevne. Sin Nikolaj ni imel moškega zaroda. O Pavlu pa je samo vedel, da je bil po Dorini smrti zapustil Zagreb in se bje proti Turkom; tako mu bo propadel izmrli stari rod. To je rana, huda rana, ki se ne da zaceliti. A ko bi ga vsaj kdo tolažil v ti puščavi, ali ni nikogar. Vsi prijatelji so se bili ločili od njega, vsi ga zapustili, ker jim ni bil ostal zvest.

Iz teh misli ga prebudi troben-tanjanje grajnega vrtarja. V sobo stopi sluga.

"Kdo je?" vpraša Stefan zlovoljno.
"Njegova milost ban!" odgovori sluga.
"Ban!" začudi se Stefan.
"Že stopi v sobo baron Kristof Ugnad. Na glavi je nosil sivo polhovno kapo, a kožuh in hlače je imel iz debele jelenove kože."
"Dober dan, brat Stefan!" pozdravi ban podbana nekako jezen.
"Bog daj, brat in gospod ban!"

"Ali veš, Stefan, da je sramota, kar se godi?" začne ben srdito in vrže kapo na mizo. "Sramota je, pravim!"
"Kaj pa je?"
"Nič me ne izprašuj. Počil bi clovek same jeze. Tako se mi zdi, kakor bi mi vrag metel kamenje pod noge. Ne vem, kaj je z mojo klavo. Od zadnjega Božića se je popolnoma spremenila. Nekaj je prišlo v glavo. Ponoči skoči nakrat iz postelje in kliče: 'Vidiš te solzne oči! Te so ledeni noži. To boli, vedno boli.' Komaj je pomirim. Čez dan sedi povesene glave in molji na glas brez kraja in konec. Zatorej bi clovek pri takšni zabavi Kaj ne? Pa še nekaj!"

"Kaj pa?"
"Stefan, daj mi roko! Saj si mi prijatelj?"
"Mislim, da veš sam najbolje."
"In mi hoče vedno biti?"
"Hočem!"
"Ti si skoraj nekoliko preoster, tudi jaz sem. Jaz bi hotel te Zagrebčane, te ničvredneže zadržati!"

"Govori bolj jasno, gospod ban!"

"Bolj jasno! Dobro. Pridem v kraljevo imenu."
"V kraljevem?" pobledi podban.
"Da. Slabo si zadel, brat! Tudi meni hoče skoraj odzviniti. Kralj je zapovedal, da se mora izprati ljudstvo radi zagrebeških pism."

"Znamo mi je."
"Ali kakšen bi naj bil odgovor? Komisija pravi, da imajo Zagrebčani prav ter da spadajo samo pred kraljev in ne pred banovo sodišče. To neki stoji črno na belem v zakoniku. Tega ne razumem. Na to mi je pisal kralj."

"Kaj je pisal?"
"Da si spraviš ti mene in zbornico na slaba pota, da si proti Zagrebcem učenjal nasilstva, celo kraljestvo spuntal, da nisi prišel pred kraljevo sodišče in da teptas pravice, katere bi moral ravnati kot podban čuvati."
"Dalje, dalje!"
"Da se mora dati mestu zadostjenje."

"Kakšno?"
"Pravdo proti tebi mora izvesti sodišče, a ti — ti se moraš odreči podbanski časti."
"Odreči časti?" Stefan je kar okamenel in postal blede kakor kakor mramor. "To zahvalo torej imam?"

"Da, revni brat! Hotelo se je, da se ti mora podbanska čast javno v zbornici, očitno pred zagrebeškimi kramarji odvzeti. Ali pisal sem kralju Rudolfu, da bi bila sramota prevelika. Piši tudi kralju, piši tudi zbornici, da nočeš biti več podban, ker si belehav."

"Jaz, jaz?" zajeci Stefan in si grize ustni.

"Piši, prosim te! Tvoje odpo-vede moram poslati kralju, ker bo —"

"Kaj bo?"

"Ker bo sicer prišlo do javne sramote."

"Hočem pisati!" reče Gregorijance tiho, vzame pero in list in napiše, da se odpo-ve podbanski časti.

"Dobro! Nihče drugi ne ve razun mene. Bodiva zdej vesela! Daj vina, daj!"

Pobit in obnemogel vsled jeze skloni se Gregorijance v stolu.

"Vse, vse je propalo! Vse moje nade so uničene, moja osveta, oh, moja osveta!"

"Pozabi vse! Saj, hvala Bogu, imaš vsega dosti."

"Dosti? Kaj je dosti? Meniš srebro in zlato? Kaj maran za srebro in zlato. Moja čast, moje upanje — vse je končano!"

"Bog pomagaj! Daj vina in razveseliva se nekoliko. Doma pri Klarinih večnih molitvah mi je itak dolgčas."

XXV.

Samotno je živel Stefan Gregorijance na svojem gradu; jezen na ljudi ter na ves svet je živel kakor medved v svojem brlogu. Stanovi so mu bili izdali pisмено svedočbo, da je revno izvrševal podbansko oblast, pa vendar so mu dali naslov kapitana; Stefan se je jedno nasmejal, ker je vedel, da se je to zgodilo le radi tega, ker je bil velikaš.

Leta za letom je minulo, lasje so se mu začeli siviti, ponosna glava se začela upogibati, a srce mu je izjedal neozdravljiv črv. V svojih sanjah je vide! Pavla kot lepega junaka, katerega je začel upravljevati, ko ga je pogledal od sebe. Mnogokrat mu je natihomu stopila solza v oko in je vzdihoval: "Pavel, kje si, kje si?" Ali Pavla ni bilo. Po vojnih je starček mnogokrat izvedel, da se bje kakor lev ob turški meji ter da stavi svojo glavo vedno v najhujšo nevarnost. Ali v Zagreb, na Medvedgrad ni bilo Pavla. Mladšega sina Nikolaja ni ljubil; zdel se mu je preveč bahji in ni imel v sobi prave Gregorijanceve krvi.

Leta so potekala in potekala in Stefan je odločil tudi kapitansko čast. Po gostih sumah se je klatil in lovil jelene, medveda in volkove. Na lov se mu je še večsah ponavljala stara divjost, tukaj mu je še vzplamtelo oko, kakor blisk na zimskem nebu. Toda ne samo takrat, vzplamtelo mu je tudi, kadar je pogledal na Zagreb — na grob svoje sreče. Zagrebčani se zdaj niso mirovali in še vedno so ga dregali s pravdo. Pa kjer je Gregorijance le mogel, pri vsaki priložnosti je ščipal mesto. Sam kralj Rudolf ga je pokaral s pismom z Dunaja dne 6. velikega travna 1583, naj opusti svoje protizakonito postopanje, toda zastoj — Gregorijance je ostal napram Zagrebcem nasilen kakor je bil prej.

Na njegovo nesrečo umrje nadškof Jurij Drašković, ki je znal kraljeve sodnike držati na uzi in je zavlačeval pravdo. Hrvatska gospoda se je vedno bolj postavljala na noge in odbijala vse omanljive ponudbe nadvojvode Ernesta. Stefan Gregorijance je prezirala popolnoma; ni ga štela za svojega, ker se je bil celo po godu dvora izpremenil v dvornega slugo, a proti banu se je na vsa usta klicalo, kar se je prej govorilo le natihomu.

"Ne, nečemo štajorskega Nemca za bana!" je klical na plemiških sestankih Gašpar Alapić: "mi nečemo cloveka, ki se še celo prekrizati ne zna hrvatski, ki ne pride v zbornico, ki nima vojske in ki stori vse po zapovedi nadvojvode Ernesta! Kako je mogel on na požunskem zboru glasovati za 15. točko, ki nas meče pod no-ge nemški komandi! Kako je le mogel privoliti, da se je hrvatsko Primorje odedilo izpod banske oblasti? Čemu se ne zove tudi bana Dalmacije? Ali ni ta dežela tudi hrvatska? Čemu pripuša nemškemu generalom v naše kraji-ne? Ta ban ne čuva naših svoboščin, ampak nas hoče zvezati s Štajersko. Tega mi nečemo in nočemo!"

In res ni Ugnad dolgo banoval. Nemilo se razjezi kralj, ko

STEFAN GREGORIJANCE

izve, kaj je ban učinil Zagrebčanom; kmalu je bil pozvan na Dunaj a leta 1584. javi kraljevo pismo zagrebeški zbornici, da je gos-podu Karstofu Ugnadu "vsled belczni" odvzeta banska čast.

V isti zbornici je bil proglašen zagrebeški sodnik Ivan Jakopović plemičem. Ko se je gospoda nekoliko razšla iz zbornice, stopi mali Alapić pred mestnega sodnika.

"Živio, Jakopović!" reče prav iz sren. "Vi ste pobili tega Nemca, vi mi nihče drugi! Bil sem na ves jezen, ali zdaj vidim, da ste imeli prav. Dajte mi desnico! Vi ste pravi clovek!"

In živo stisne Jakopović Alapiću roko.

Na stare dni je dobival Stefan Gregorijance črne novice — da bo obsojen radi motenja javnega mira. Ta sramota! Obsojen biti!

Nikolaj Zelnički, zagrebeški stolni prošt, edini clovek, ki se ni bil ločil od Gregorijance, mu je pisal: "Ne trajte časa! Gre za glavo! Zagrebčani bodo zmagali. Najbolje je, ako se vaša velenost pogodi z Zagrebčani; kajti, kakor sem rekel, sicer vama bo slaba pela."

V silni jezi raztrga Stefan pismo. "Jaz Stefan Gregorijance se naj pogledim s temi kramarji! Prej naj me strela — oh, moj Bog, prehudo me kaznuješ!"

In še črneje novice so prihajale.

"Udati se moram!" zaskripal je Gregorijance z zobmi. "Ako ne poneham, zaplenijo mi vse imetje in moji otroci ne bodo ime-

Sorol
Pripravljen po načinu, ki ga je razvil star moder mož.
se je izkazal čudovito uspešnim za krče v železcu in trebuhu, belan vrat, nadobno, glavobol, izgubo teka, prehlad v glavi, itd. itd.
Priredil ga leta kompanija ki izdeluje slavni "Pain Expeller", staro vredno sredstvo za vžigovanje.
Pametni clovek ima vedno eno steklenico pri roki.
50c. in 65c. v vseh lekarnah ali pa pri:
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington St., NEW YORK.

456 Chestnut St., CONEMAUGH, PA.

li nič. Oh, moram! Raje bi pil strup!"

Vsede se za mizo in napiše Zagrebčanom ponudbo za premirje. Toda Zagrebčani odbijejo ponudbo, rekoč, da jim pogoji niso polvoljni.

Jeze je poskočil Stefan. Tega se ni bil nadjal.

"Dobro! Če nočejo oni, nočem tudi jaz ne!"

Nekega dne pride v Medvedgrad svak Mha Konjski.

(Konec prihodnjih).

Turki proti Bagdadu.

London, Anglija, 20. septembra. Poglavitni sunek pričakujejo v Mezopotamiji, kjer poveljuje turškim četam nemški general Falkenhayn. Ker so izginili Rusi, imajo Turki in Nemci odprti dve poti proti Bagdadu: ob Evfratu in Tidu. — Turki tudi zbirajo velike sile za obrambo Jeruzalema. Vojaški strokovnjaki prerokujejo novo turško ofenzivo proti Bagdadu.

Kitajska armada za zavezništvo.

Peking, Kitajsko, 20. sept. — V vladnih krogih se je danes objavilo, da je kitajski kabinet, ako privoli v to zavezništvo, voljan poslati 300 tisoč vojakov na Franco-sko.

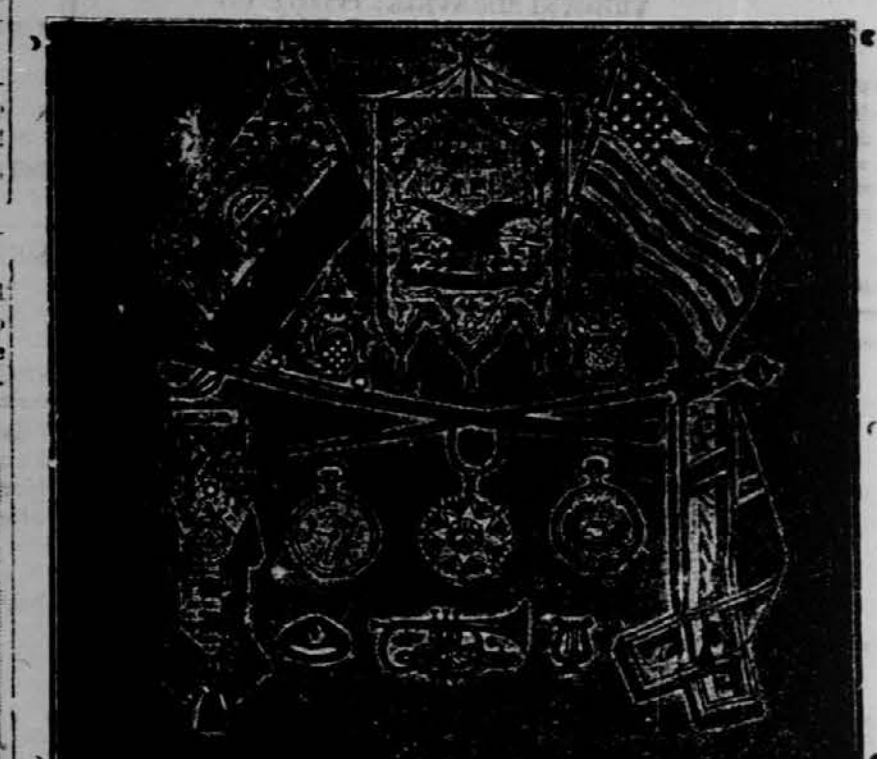
Kitajska vlada je naprosila Zdr. države, da ji finančno pomagajo, kakor pomagajo zavezniške države, da oboroži svojo armado.

Tokio, Japonsko, 20. sept. — Kitajska vlada je obvestila Japonsko o kitajski nameri, poslati svoje čete v Evropo. Japonska v tem ne bo stavila nikakih ovir.

Ker Nemčija ni naravnost nevarna Japonski, zato nima povoda, da bi poslala v Evropo svoje vojaštvo. Japonska pravi, da naj bodo zavezništvo zadovoljni, da jim daje mornariško in drugo pomoč.

Stavka v steklarni.

Milville, N. J., 20. septembra. — Ena največjih steklarn Whiteall Tatam Co. je danes morala vsled stavke vstaviti delo. Delavci zahtevajo \$15 na teden.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandoro, sastavo, regalja, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete ure, veržice, priveški, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tud nas za cene vprašate. Upravljen 7. stane le 2c. pa si bodele prihranili dolarje.

Centke več vrat pošiljamo brezplačno. Pišite ponj.
IVAN PAJK & CO.,
456 Chestnut St., CONEMAUGH, PA.

Za časa neznosne draginje

se mora vsakdo čuvati nevarnih bolezni, ki pomenijo propast družinskih prihrankov. Tukaj je vresničen pregovor "Takojšnja pomoč, je najboljša pomoč". — Zaprte, glavobol, izguba teka, splošna slabost, vsi taki znaki so opomini, da si poiščete uspešno zdravilo, pravočasno negovanje črev odstrani vse nadloge, ki bi lahko nastale v bodočnosti.

TRINER-JEVO

ameriško Elixir grenko vino

je pravo zdravilo, ki ga rabite v takih slučajih. Ono izčisti čreva, odstrani vse nabirajoče se odpadke, v katerih se plode in goje bakterije, pomaga prebavi, povrne tek, krepi kri in želodec, ki se potem lahko obrani množici bakterijskih napadalecev. V gori omenjenih slučajih nastane nervoznost, nered v želodu, pri ženskih premenbah življenja ali pri premogargijih v premogarskih okrajih itd. to zdravilo je priznано neprimerljivo najbolje med vsemi enakimi priredbami. Pripravljen je le iz grenkih rastlin, bilk in skorij neprecenljive zdravniške vrednosti in čistega naravnega, močnega rdečega vina. Celotno najbolj občutljiv želodec ga sprejme z lahkoto. — Cena \$1.00, v lekarnah.

TRINERJEV OBLIŽ

prinese v vaš dom pravo družinsko zdravilo. To je neprekosljivo za revmatizem ali nevralgijo, je izvrstno za poškodbe, razpokljine, otekel in ohromel vrat, itd. zelo krenčilno za utrjene mišice po trudopolnem delu ali za utrjene noge po dolgi hoji. Cena 25 in 50c. v lekarnah, po pošti 35 in 60c.

'TRINERJEV

OLAŠATELJ KAŠLJA.

je najbolj uspešno zdravilo za prehlade in kašelj, hripavost, bronchiti s nadohu, itd. Cena ista kot za obliž.

Trinerjeva zdravila so dobila največje mogoče nagrade pri več mednarodnih razstavah. Zadnje nagrade: Zlata kolajna — San Francisco 1915. Grand Prix — Panama 1916.

JOSEPH TRINER,

Manufacturing Chemist,

1333-1339 SO. ASHLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

SLOVENSKO

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE

Sedež: FOREST CITY, PA.

Incorporirano dne 21. januarja 1907 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, box 647 Forest City, Pa.
Pomočnik tajnika: AVUGST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Blagajnik: JOSIP MARINCIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pomočnik blagajnika in računika: ANT. HOČEVAR, R.D. No. 2, box 114, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 65, Burdine, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. P. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjena društva, odzema njih uradniki so naprošeni pošiljati vse dopise direktno na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se plača edino potom poštne, ekspresne ali bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom prirediteljskih čekov, na naslov: Frank Pavlovčič, Farmery & Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakve pomanjkljivosti, naj to nenudoma naznanijo uradu glavn. tajnika, da se zamore napako popraviti.

UMETNI JAHAC

- ROMAN -

(Nadaljevanje).

Okorno se je priklonil in začel govoriti:

— Veste gospod baron ali kaj ste že, kar jaz zapijem, sam plačam in nisem se nikdar nikoga prosil. — In povem vam tudi, da nisem prišel zastranega sem. — Ravno nasprotno. — Povedati sem vam le hotel nekaj... Veliko uslug sem vam hotel napraviti — in vam povedati, da mi prav dobro vemo, kako je z vašim baronskim...

George je začel poslušati pijanca. — V svojo največjo grozo je zaslutil, da mu je morda skrivnost deloma znana.

Vsled tega ga je vprašal s čisto mirnim glasom: — Kaj govori iz tebe? — Povej, kaj hočeš od mene? — Aha. — se je zakrohotal staere — glejte, glejte, kako smo se pomirili. — Saj se mi je takoj zdelo, moj golobček. — Toda stari Tobija ni padel na glavo, čeravno pravijo ljudje, da je.

— Kaj hočeš od mene? — Zakaj si prišel danes sem? — No, — se je zarežal Tobija, — kravič sicer nisva pasla skupaj, da bi se tikala, pa naj bo, meni je vseeno. — Stari tast je bil dober človek in sva se vsled tega pobratila. — Ker sem se ž njim dobro razumel upam, da se bomo tudi s teboj. — Dragi brat — to se pravi — oni v vaši nišar ne vedo — jaz sem pa vseeno izvedel — kdo si pravzaprav...

Pri tem se je postavil na eno nogo, nagul nekoliko glavo na stran in poskušal napraviti poklon kot jih delajo komedijanti.

Georgia so zasrbele roke in najraje bi bil vrget starca po stopnicah, pa se je vseeno pravočasno premislil.

— Haj, haj! — Kaj je pa to? — je rekel Tobija, ki se je bil nekoliko opotekel: — Kmalu bi bil padel. — Presneto imate valovita tla v tem gradu — Da, kaj sem že hotel reči... Pogledite, gospod Bertold, ali kako se vam je pravi... No, to sem vam hotel povedati, da mi je zgodba čisto natančno znana... Jaz sem prišel za zaveso, za katero nikdo ni mogel... Seveda, jaz znam molčati. — Vsi ljudje vedo, da znam. — Ali razumeš, moje dobro, bratsko srce?

George je vede! vse.

Vedel je, da je pajac zaupal pijancu veliko skrivnost. — Vedel je, da hoče Tobija iz te skrivnosti kovati denar.

Brez vsakega nadaljnjega pomisleka je odprl okno in zaklical na dvorišče:

— Hej! — Anton! — Peter! — Takoji gori!

— Anton? — Peter? — je vprašal Tobija zategnjeno. — Zakaj bi rabila Antona in Petra ko se vendar sama lahko o vsem pogovariva? — Jaz znam molčati, jaz znam... Seveda, pri tem so še gotovi pogorji... Upam, da se bova sporazumela.

V sobo sta stopila hlapca.

— Vrzita tega pijanca iz gradu in glejta, da se nikdar več ne priklati v bližino. — Zatem pokličita oskrbnika.

— No, Tobija — je rekel eden hlapcev. — Zdaj pa le lepota z nama.

— Kam pa? — Kaj pa mislita?

— O, nič posebnega. — Poslali te bomo tja, odkoder si prišel.

— Mene? — Mene? — Ko sva vendar z gospodom?... —

— Nika rne nori, Tobija! — Nobe odgovor ti nič ne pomaga. —

Gospod baron je zapovedal in njegovo zapoved morava izpolniti.

— Tako? — je zaklical Tobija.

— Da, tako, dragi prijatelj in nič drugače.

— Tako, gospod baron... ali ste že pozabili?

Baron je molčal in gledal skozi okno.

In ko sta vlekla hlapca vsiljivca po stopnicah, je kričal kot grešna duša.

Govoril je o umetnih jahacih, sleparskih baronih, ciganski bandi, o tlasti, o osveti, nepoštenosti in o drugih takih stvareh.

Hlapca ga nista poslušala in bi ga najraje tudi ne razumela, čeprav bi ga poslušala.

Dospevali na dvorišče, sta ga vrgla skozi vrata preko ceste in zaklenila vrata za seboj.

Tobija se je pohiral in začel tolči po vratih. Peter jih je odprl, prisilil pijanca par klofut in jih zopet zaprl.

Tobija se je začel opotekati preko travnikov in poplaja proti vasi.

V tistem času, ko se je pogajal Tobija z gospodarjem o plači, sta sedeli v mali sobiti mala Jozefina in njena vzgojiteljica.

Mala Jozefina se je bila skoraj že čisto zadržela v novo življenje.

nje. —

Jozefina in gospodična Adela sta bili zelo veliki prijateljici.

Učenka je brala, naenkrat se je pa naslonila na mizo in začela premišljevat.

— Kaj ti je? — je vprašala Adela.

— O nič.

— Ali morda česa ne razumeš? — Jaz ti lahko pomagam. —

Morda si našel na kako besedo, katere pomen ti ni prav jasen? —

— Ne, ne, — je odvrnila mala, osemletna Jozefina — jaz razumem vse besede, ki so v tej knjigi, toda tukaj je neka pripovedka....

— Kakšna pripovedka, draga moja?

— O nekem otroku, katerega so slabi ljudje ukradli staršem. —

In po dolgih, dolgih letih so starši zopet našli tega otroka ter so ga bili neskončno veseli.

— To je vendar vesela stvar, če so dobili starši svojega otroka nazaj.

— Seveda... seveda... je... toda...

— Kakšni ljudje so pa ukradli otroka?

— Kako mislite gospodična?

— No, kaj so bili oni slabi ljudje, ki so otroka ukradli?

— Umetni jahaci.

— Umetni jahaci? — Torej komedijanti?

— Da. — Toda umetni jahaci niso slabi ljudje.

— Seveda ne — je odvrnila gospodična Adela. — Preveč jih ne smemo obsojati. — V vaskem stanu so dobri in slabi ljudje. — Nobe- uga stanu se ne sme enostransko presojati. — Saj ga menda tudi knjiga ne obsoja?

— Ne, seveda ne. — Gotovo je bila velika sreča, da so dobili starši svojega otroka nazaj. — Toda...

— Kaj ti je vendar, moj ljubi otrok?

— Očeta sem hotela vprašati o tem....

— Ali bi ti jaz ne mogla povedati?

— Seveda, že.

— Potem pa vprašaj, kajti name se lahko zaneses. — Saj sva menda prijateljici, kaj ne?

— Na vsak način. — Toda zdi se mi, da ve oče boljše.

— Veš kaj?

— Kaj, gospodična?

— Najprej ti bom jaz razložila, potem pa še vedno lahko vprašaš očeta.

— Da, saj bo res najbolje tako — se je razveselilo dekle.

— Potem mi pa preberi še enkrat naglas ono mesto, ki ti je dalo toliko misliti.

— Al inaj preberem vso povest od začetka?

— Ne, ni treba. — Preberi samo oni del, katerega ne razumeš.

— Tukaj je: — Kako srečni so bili starši, ki so dobili nazaj svojega ljubega otroka, svojo malo Marijo, katero so že toliko časa oplakovali. Pa ne samo starši, tudi Marija je bila srečna, ker je začela živeti pri dobrih poštenih ljudeh. — Prej je poslušala samo psove in sama zmerjanja, zdaj je pa naenkrat dobila čeli krog prijateljev, hodila je v šole, izobrazovala se je in postala dobra in lepa deklica. —

Ko je prebralo dekletce te vrstice je umolknilo.

— No? — je vprašala Adela, — zakaj so te te vrstice tako razburile?

— Saj me niso razburile, samo radovedna sem.

— Katere besede?

— Zadnje besede, gospodična.

— Zakaj pa ravno zadnje?

— Zato, ker je rečeno v njih, da je postala Marija dobra in lepa deklica.

— To ni vendar ničesar čudnega?

— Seveda je. — Ali bi ne mogla postati lepa in dobra deklica tudi med umetnimi jahaci?

(Dalje prihodnjš).

Kje sta moja dva bratrancea JOE Kje sta TOMAŽ in FRANK BA-

in TONY KORDIŠ, podomače SA? Doma sta iz Podgraj pri

Učarjeva, ter prijatelj JOE Ilirski Bistrici. Pred enim letom

BARTOL? Vsi trije so doma iz sta bila v St. Mary's, Pa., in kje

vasi Rečje pri Loškem potoku. se zdaj nahajata, mi ni znano.

Prosim cenjene rojake, če kdo Prosim cenjene rojake, če kdo

ve za njih naslov, da mi javijo, ve, da mi naznani, ali naj se pa

ali naj se pa sami oglašijo. Moj sama javita. — Helena Iskra,

naslov je: John Bambic, Java 991 E. 64. St., Cleveland, Ohio.

(22-25-9) (22-25-9)

DOCTOR KOLER

638 PENN AVE.

PITTSBURGH, PA.

SLOVENSKI ZDRAVNIK

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v Pittsburghu, ki ima 23letno prakso v zdravljenju tujih moških bolezni.

Jaz zdravim uspešno revmatizem, kilo, ture, škrofile, boleznij pljuč, srca, želodca, jeter, trebušne, ledic, mehurja, kožne in sploh vse moške bolezni, ki jih povzročijo slaba kri. 914 in 606 rabim pri zdravljenju krvnih bolezni.

Uradne ure:

od 9. do 8., ob petkih od 9. do 5. ure, ob nedeljah od 9. do 2. ure

SPODAJ OMENJENI ROJAKI IN ROJAKINJE

kateri imajo v rokah naša potrdila za denarne pošiljke, s številka mi, kakor so označene pod imenom, naj blagovclijo naznaniti prej komogoče svoj natančen naslov radi važne zadeve. Pisma katera smjim poslali, so se nam povrnila.

Tvrška Frank Sakar.

Bachnik Frank No. 329639	Kovač Frank No. 260641	Rak Ferko No. 330001
Bartol J. No. 330772	Kulovic Josip No. 330772	Rauch Math. No. 260623
Bear Dan No. 260638	Lenaršič Josip No. 44555	Resman Frank No. 44296
Besens May Mina No. 330062	Malavasič Andrej No. 330218	Rohs Anna No. 329638
Bobič Vajo No. 260583	Mastnak Frank No. 329776	Samide Frank No. 330721
Božičković Djuro No. 260581	Maden John No. 331014	Sinčić John No. 330762
Braun Mary No. 260643	Merkun Anton No. 331355	Smaloci Math. No. 331010
Burja Mary No. 330817	Mikoljš Josip No. 331062	Sodec Anton No. 329694
Dokunović Stif No. 260630	Milavce Matevž No. 330627	Spaniček Rosi No. 328894
Dolar Valentin No. 330086	Oswald Ludov No. 260632	Sparmbek Joe No. 330661
Grgurič Blaz No. 260678	Oswald Joe No. 260621	Starčević Johana No. 331070
Karstelj John No. 44708	Ozolt Eva No. 330841	Tahler Anna No. 328894
Kolir Frank No. 330621	Pekol John No. 44749	Turk Charles No. 330651
	Pintar No. 330642	Turk Ivan No. 330647
		Turk Jozef No. 330641

Iščem svojega strica JOŽEFA STEMBERGER, doma iz vasi Krtočeva št. 27 pri Ilirski Bistrici na Notranjskem. Nahaja se nekje v italijanskem ujetništvu. Prosim one, ki kaj vedo o njem, da mi javijo, ali naj se pa sam oglasi. — Valentine Stemberger, Box 414, Smith Port, Pa., U. S. America. (21-24-9)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata JACKA MULETZ, doma iz Cerenice na Notranjskem. Slisal sem, da se nahaja nekje v Clevelandu, O. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve za njegovo bivališče, naj mi ga naznani, ali naj se pa sam javi na naslov: Frank Muletz, Box 108, Davis, W. Va. (21-24-9)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata JOŽEFA POŽAR. Slisal sem, da se nahaja nekje v Norwicheu, Pa. Doma je iz Male Loče na Primorskem. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve za njegov naslov, naj mi ga javi, ako pa bi slučajno sam čital, naj mi piše na sledeči naslov: Tony Požar, Box 108, Davis, W. Va. (21-24-9)

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelanim in popravljam po najnižjih cenah, a do lo tipično in masovito. V popravilnem vsakdo popljo, kar sem izred 18 let tukaj v tem poslu in sem v svojem lastnem domu. V popravilnem vsakdo kakor vse drug harmonike ter računam po delu in kosilo kdo sahtov. Brez nadaljnjega vprašanj.

JOHN WENZEL.

1617 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

POZOR ROJAKI

Najuspešnejše maslo za ženske lase, kakor tudi za moške brke in brado. Od tega masla zrastejo v 6tih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi možikim krasni briki in brada in ne bodo odpadali in osiveli. Revmatizem, koštitel ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osemih dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bule, ture, kraste in grinte, potne noge, kurja očesa, ozeblino v par dnevih popolnoma odstranim. Kdor bi moje zdravila brez uspeha rabil mu jamčim za \$5.00. (Vrste takoj po cenik, ki ga takoj pošiljam zastopni.)

Krasni žepni KOLEDAR za leto 1917 zastopni.

JAKOB WAHNER,

7723 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

NAZNANLO.

Cenjenim rojakom v zapadnih državah, Wyoming, Utah, v Colorado, naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Flečko,

ki je pooblaščen sprejemati naročnine za "Glas Naroda" in izdajati tomesdnevna potrdila. On je pred leti že večkrat prepotoval države, v katerih so naši rojaki naseljeni in je povsod dobro poznan. Upati je, da mu bodo ali rojaki v vseh okolišnih na roko, posebno še, kar ima skvarjamo leva toka.

Dr. LORENZ.
Jaz sem edini slovensko govoreči specialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: dnevno od 9. do 6. ure sver. V petkih od 9. do 6. ure do 2. pop. V nedeljo od 10. do 2. pop.

Dr. LORENZ, Specialist moških bolezni, 644 Penn Ave. II. nadst. so ulico, Pittsburgh, Pa.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa konijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

CENA SAMO 25 CENTOV.

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$3.00.

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZEDINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELE SVET, CENA \$3.00.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALMACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRESKE Z ITALIJO. — CENA JE 15 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Kaj je vojna?

Rojakom v Ameriki je znana vojna le iz časniških poročil, iz raznih opisov in pripovedovanj, v resnici je pa ne poznaajo in niti ne slutijo, kakine so njene grozote.

Največja zločinstva

kar jih pomni človeštvo, se izvršujejo zdaj v Evropi. Ljudje strdajo, trpe in umirajo ter zastoni čaka jo rešitve.

"Boj proti boju"

to bi morala biti deviza vsakega človeka dvajsetega stoletja. Žal, da imajo še vedno največjo bado vladarji in diplomati, ki po svoji volji delajo in ukrepejo, kar je

slabo za narod.

Med ameriškimi Slovenci bi ne smelo biti niti enega, ki bi ne bral knjige slavne pisateljice Berte Suttnerjeve

"Doli z orožjem!"

Knjig imamo le še malo v zalogi in zato naj jo vsak, ki jo hoče imeti, čimprej naroči. — Stane 50 centov.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

Slovenic Publishing Company

82 CORTLANDT ST.,

NEW YORK, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angleški tolmaj, vezan	—50	Socijalna demokracija	—10
Črvena zgodovina	—50	Trojka	—50
Domači zdravnik v hrvatskem jeziku	—60	Vojna na Balkanu 13. avg.	\$1.50
Hitri računar nemško-angl. vez.	—40	Zgodovina c. in k. pošpolka št. 17 s slikami	—50
Hitri računar	—40	Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjevega Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu)	—75
Foljedelstvo	—50		
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	\$1.00		
Sadjarje v pogovorih	—25	RAZGLADNICE:	
Schimpffov nemško-slov. slovar slov.-angleški in angl.-slov. slovar	\$1.25	Newyorške s cveticami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne komad po ducat po	—08
Spisje ali kako se pišejo pisma	—30	Album mesta New Yorka s krajnimi slikami, mali	—55
Trina uš in tretorja	—40		
Učna šivnorja	—50	ZEMLJEVIDI:	
Učni kletar	—50	Avstro-Italijanska vojna mapa	—15
Učni kmetovalce			